

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 6 | červen 2025

- 2** O čem se mluví... .. o provozu letní pláže a koupaliště na Cihelně s ředitelem PAP Pardubice Jiřím Vysoudilem

- 3** Město chystá dostupné byty pro mladé, rodiny i seniory v Husově ulici

- 4** Pardubice jsou součástí celostátní iniciativy aglomerací

- 5** Radnice ocenila významné osobnosti města Pardubice

- 8,9** Program Zrcadla umění - jarní části městských slavností

Pardubice

O čem se mluví...

... o provozu letní pláže a koupaliště na Cihelně s ředitelem PAP Pardubice Jiřím Vysoudilem

Blíží se léto a meteorologové slibují teplé počasí podobné tomu loňskému. Společnost PAP Pardubice o.p.s otevřela letní pláž v centru města, ale podruhé také nově zrekonstruované koupaliště na Cihelně. Jaká byla ta loňská, premiérová sezóna po opravě? A jak se areál od loňského podzimu do letošního května změnil?

Loňská sezóna na koupališti Cihelna byla zkušební a zároveň velice poučná. Největším zdrojem informací pro nás byli samotní návštěvníci, jejichž zpětná vazba nás vedla k plánům na rozšíření a dovybavení sportovního zázemí. Na základě jejich podnětů jsme požádali město o finance na rozvoj, a město nám vyhovělo. Nové sportoviště je nyní téměř dokončeno.

Máme tam nové hřiště na plážový volejbal, dvě dráhy na petanque a workoutové hřiště jsme posunuli, abychom ho lépe zapojili do areálu. K tomu přidáváme dva pingpongové stoly pro rozmanité sportovní využití. Pro rodiny s dětmi jsme vybudovali malé dětské hřiště s prvky jako prolézačky, houpačky a kolotoč, umístěný tak, aby rodiče mohli děti dobře hlídat z blízkosti občerstvení.

Jaké konkrétní ohlasy vás nejvíce potěšily a co vás naopak překvapilo?

Bylo jasné, že lidé jsou hladoví po možnosti koupání a rekreace, protože koupaliště dlouhá léta nebylo k dispozici. Většina návštěvníků byla

překvapena velikostí a kvalitou vodní plochy. Voda i celé technologie prošly výraznou modernizací a areál opravdu „prokoukl“. Překvapilo nás, že i ti, kteří byli skeptičtí, si nakonec pochvalovali čistotu vody a komfort prostředí.

Samozřejmě, i s novými zařízeními přicházejí výzvy. Měli jsme problémy s dokončením stavby včas, což posunulo termín otevření o několik dní. Také jsme řešili technické záležitosti, jako výměnu turniketů, které byly v reklamaci, a stále dolaďujeme systém propojení vstupu s čipovými hodinkami, jež se používají v aquacentru.

Jaké jsou tedy plány ohledně vstupného a výhod pro návštěvníky?

Na základě zkušeností z loňska, jsme se rozhodli ponechat ceny stejné, jako jsou ceny abonentů na Aquacentru. Ceník proto zůstane stabilní, což pomůže návštěvníkům plánovat si návštěvy bez nečekaných změn. Od letošního roku je možné využít ke vstupu na pláž také kartu Multisport. Doporučuji sledovat naše stránky ohledně otvírací doby v souvislosti s vývojem počasí i případným úpravám ceníku.

Město avizovalo, že bude do areálu koupaliště Cihelna dále investovat. Můžete prozradit, co se chystá letos a jaké jsou dlouhodobé vize?

Určitě. Největší poptávka od ná-

vštěvníků je po obnovení minigolfového hřiště, které zde dříve existovalo a velmi chybělo. Prostudovali jsme několik vzorových hřišť a konzultovali s odborníky. Rozhodli jsme se využít původní plochu, kterou již pokrývá vzrostlá zeleň, což je pro hráče příjemné – nemusí hrát na holé ploše. Připravujeme proto studii proveditelnosti, nákladů i designu, kterou předložíme městu a správní radě.

Dále máme v plánu rozvoj autocampu, který je součástí koupaliště. Momentálně se zaměřujeme na opravu a vybavení mobilních domků, které bude možné využít i pro jednorázové akce, s kompletním sociálním zázemím. Ve střednědobém horizontu plánujeme vybudovat další chatky a parkovací místa pro obytná auta. Pardubáci i návštěvníci často poptávají možnost ubytování v centru města s přímým přístupem k vodě a sportovištím. Areál je výborným výchozím bodem pro cyklisty, běžce i pěší turisty, kteří chtějí navštívit např. zámek. Zdejší trasy vedou na Kunětickou horu či cyklostezku do Přelouče. Z tohoto důvodu je za mě potřebné vycházet z dobře zpracované studie proveditelnosti, která bude projednána a odsouhlasena naším zřizovatelem.

Jak hodnotíte občerstvení a další služby během loňské sezóny?

Občerstvení fungovalo bez větších problémů i při rekordní návštěvnosti. Když jsme měli i přes 3 500 návštěvníků za den, nepozorovali jsme fronty ani prodlevy u bazénu nebo u stánků s jídlem a nápoji. To považuji za úspěch a do budoucna chceme zachovat takto plynulý provoz.

Co byste doporučil návštěvníkům, zejména v horkých dnech a o víkendech, pokud přijedou autem?

Doporučuji především dopravu na kole, protože areál je přímo propojen s městskými cyklostezkami a je snadno dostupný z centra. Pro motoristy letos připravujeme nové šterkové parkoviště pro asi 50 aut, které vzniká na městském pozemku v blízkosti koupaliště –

tam, kde se koná Majáles. To by mělo dopravě trochu ulevit.

Při větších akcích navrhujeme otevřít i další parkoviště u jatek, podobně jako u jiných sportovních akcí, abychom předešli dopravním komplikacím. Loni jsme museli řešit situace, kdy kvůli ucpáním příjezdovými cestám nemohla projet sanitka nebo hasiči. Letos už máme díky městské policii a novým pravidlům lepší situaci.

Jak hodnotíte návštěvnost letní pláže v centru města v porovnání s koupalištěm na Cihelně?

Byli jsme velmi překvapeni. Mysleli jsme, že se návštěvníci přesunou z pláže na Cihelnu, ale ukázalo se, že návštěvnost na pláži zůstala stabilní a koupaliště na Cihelně za dva měsíce přilákalo kolem 50 až 55 tisíc lidí. Obě místa tak fungují paralelně a doplňují se.

Jaké jsou vaše další plány a vize do budoucna?

Chceme areál postupně doplňovat a proměnit ho v komplexní rekreační a sportovní zónu s celoročním využitím. Mezi další projekty patří vybudování Adventure Golfu a rozšíření autocampu, který by měl nabídnout ubytování a služby nejen pro místní, ale i turisty.

Zároveň chceme propojit všechny části areálu – koupaliště, pláž, sportoviště, ubytování a občerstvení – tak, aby vznikla atraktivní destinace. Plánujeme také rozšířit parkování, což je klíčové, a usilujeme o získání dotačních prostředků, zejména na infrastrukturu pro cyklisty, in-line bruslaře či vodáky. Tedy převlékárny, servis kol a další zázemí, které dnes chybí.

Závěrem – co byste chtěl vzkázat návštěvníkům?

Přijďte si užít letní pohodu na obě pardubická koupaliště – jak na Cihelnu, tak na pláž v centru města. Čeká vás bezpečné a příjemné prostředí s možností koupání i širokou nabídkou sportovních a volnočasových aktivit. Věřím, že si každý najde to své a že si léto v Pardubicích užijete naplno.

Město chystá dostupné byty pro mladé, rodiny i seniory v Husovce

Dva městské bytové domy v širším centru čeká obnova, která z nich udělá moderní, úsporné a dostupné bydlení pro širokou skupinu lidí – od mladých rodin přes seniory až po osoby se zdravotním znevýhodněním. Cílem města je nejen opravit staré domy, ale vytvořit z této lokality plnohodnotnou čtvrť pro různé generace. V rozpočtu města navrhují uvolnit 10 milionů korun (5 milionů korun letos a 5 milionů v roce 2026), aby mohli co nejdříve zahájit otevřené výběrové řízení na dodavatele kompletní projektovou dokumentaci.

„Cílem revitalizace dle studie Air Atelier je dispoziční úprava a vznik nových cenově dostupných nájemních bytů v majetku města. Celkem zde nově bude 88 bytových jednotek – z toho 34 malometrážních 1kk, 38 dvoupokojových 2kk a 4 větší rodinné byty 3kk. V podkroví vznikne dalších 12 bytů, včetně prosvětlených loftových jednotek s galeriemi. Díky nové koncepci vznikne dostupné bydlení pro různé životní situace – od startovacího bydlení pro mladé pracující přes cenově dostupné nájemní byty pro rodiny až po plně bezbariérové jednotky pro seniory a lidi s hendikepem nebo nájemní byty pro klíčové profese z pohledu fungování města,” vysvětluje první náměstek primátora zodpovědný za rozpočet a sociální

politiku města Jakub Rychtecký, který upozornil, že ještě před několika lety byly domy v Husově ulici využity jen z poloviny a měla nálepkou vyloučené lokality – část bytů byla dlouhodobě prázdná, kvůli technickému stavu i omezené nabídce pro různé skupiny lidí.

Bytové domy číslo popisné 1116 až 1119 tvoří jeden celek s navazujícím dvorem a zahradou ve vnitrobloku. „Součástí záměru jsou úsporné technologie, zateplení, výměna oken a další prvky, které povedou k energetickým úsporám a udržitelnému provozu domů. Modernizace by měla přinést nejen vyšší standard bydlení, ale i nižší provozní náklady pro nájemníky a cenovou dostupnost bydlení. Cílem projektu je zásadní zkvalitnění životních podmínek prostřednictvím dispozičních úprav bytů, instalace výtahů, přidání balkonů a celkového zlepšení vnitřních i vnějších prostor,” informuje primátor Pardubic Jan Nadrchal. Součástí záměru je také přestavba sklepních prostor a úprava vnitrobloku pro rekreaci i sociální kontakt.

Na investici chce město využít primární dotační programy

„Předpokládané náklady vyplývající ze studie a aktualizace cen činí přibližně 212,8 milionu korun včetně DPH. Cenu zpřesní až

prováděcí dokumentace. Na financování projektu město počítá s kombinací vlastních prostředků, dotací a zvýhodněného úvěru. Z městského rozpočtu by mělo jít přibližně 87 milionů korun. Jako nejvhodnější se nyní jeví využití dotace a velmi zvýhodněného úvěru s garantovaným úrokem ze Státního fondu podpory investic (SFPI) a zároveň podpora z programu IROP, který se zaměřuje na energetické úspory. Tato kombinace by mohla pokrýt výraznou část celkových nákladů a zároveň umožnit čerpání výhodného úvěru s nízkým úrokem. Takové řešení pomůže financovat projekt efektivně, bez nadměrného zatížení městského rozpočtu, a zároveň umožní dosáhnout vyšší kvality bydlení s nižšími provozními náklady,” objasňuje předpokládané financování projektu 1. náměstek primátora Jakub Rychtecký. Dodal, že cílem je, aby bydlení v Husově ulici bylo i do budoucna dostupné pro širokou skupinu obyvatel – a přesto se investice městu postupně vrátí. „Díky promyšlenému financování budou už během prvních deseti let příjmy z cenově dostupného nájemného pokrývat splátky úvěru i s úroky. A z dlouhodobého pohledu, po 25 letech, bude městský rozpočet v kladných číslech – s přebytkem přes pět milionů korun a věřím, že se spoko-

jenými nájemníky všech generací,” doplňuje Rychtecký.

Projekt byl původně připraven už v letech 2020–2021. Válka na Ukrajině a následná nutnost poskytnout rychlé ubytování uprchlíkům vedla město k jeho dočasnému odložení. Byty byly provizorně upraveny pro humanitární potřeby v rámci programu Ministerstva pro místní rozvoj, jehož podmínky udržitelnosti platí do prosince 2025. Nyní se k němu vedení města i po semináři pro zastupitele, kde byl záměr představen, vrací.

Součástí plánované proměny celé lokality z bytovými domy by měla být i výstavba nových objektů za stávajícími bytovými domy. Zde je výstavba podmíněna schválením nového územního plánu. „Tady plánujeme s Rozvojovým fondem Pardubice, který by mohl být investorem, nový bytový komplex s názvem „Lávka“, který bude navazovat na bytové domy v majetku města v Husově ulici. Vzniknout by zde měly byty s pečovatelskou službou, mateřská škola/dětská skupina a byty pro studenty či mladé lidi na startu profesního života. Celá lokalita tak nabídne nejen kvalitní bydlení, ale i důležité zázemí a služby, které propojují všechny generace,” uzavírá pardubický primátor Jan Nadrchal.

Pardubice určují nová pravidla pro umístování výdejních boxů

Pardubice schválily strategii, která zavádí jasná pravidla pro umístování výdejních boxů ve veřejném prostoru. Tento dokument se stane koncepčním podkladem pro plánování a úpravy veřejných prostranství a pomůže městu reagovat na rostoucí tlak na jejich využívání – s ohledem na dopravu, estetiku i dostupnost.

„Výdejní boxy se v posledních letech staly běžnou součástí nakupování. Zákazníci oceňují jejich dostupnost, ale města

čelí řadě problémů, které s jejich živelným rozmístěním přicházejí. V některých částech Pardubic tak boxy komplikují dopravu, znesnadňují zásobování, brání pohybu chodců, narušují historické prostředí nebo přispívají k vizuálnímu a světelnému smogu. Chceme, aby výdejní boxy dál sloužily lidem, ale zároveň aby jejich přítomnost ve městě byla přehledná a férově upravená,” uvedl primátor Jan Nadrchal.

Pardubice se tak stávají jedním z prvních měst v Česku, které k tomuto téma-

tu přistupují strategicky. Dokument se opírá o tři základní pilíře – výběr vhodných lokalit, nastavení pravidel a spolupráci s provozovateli. „Město chce přistupovat k umístování boxů aktivně – plánovat jejich rozmístění s ohledem na dopravu, bezpečnost, vzhled i přístupnost veřejných prostranství. Zároveň bude důsledně sledovat dopady na okolí a uplatňovat jednotná kritéria pro všechny provozovatele,” přiblížil náměstek primátora René Živný.

Strategie mimo jiné doporučuje vymezit místa, kam lze boxy umísťovat, regulovat jejich velikost i počet, stanovit požadavky na vzhled a podporovat ekologická či sdílená řešení – například pomocí nižších poplatků nebo dotací na úpravu okolí. Slouží jako vodítko pro provozovatele, vlastníky pozemků i městské plánavce. Cílem je, aby výdejní boxy zůstaly funkčním a užitečným prvkem města, aniž by narušovaly jeho běžné fungování a kvalitu života obyvatel.

Pardubice jsou součástí celostátní iniciativy aglomerací

Rada města Pardubic schválila připojení k Deklaraci o spolupráci na vytvoření svazku obcí metropolitních oblastí a aglomerací České republiky. Jde o přímou návaznost na jednání primátorů čtrnácti největších měst České republiky, které proběhlo v dubnu v Praze. Na tomto setkání byla projednávána témata budoucích strategických investic, evropských fondů, zajištění kritických služeb, rozvoje infrastruktury i digitální a inovační transformace. Společným jmenovatelem diskuse bylo posílení spolupráce mezi městy a hledání koordinovaného postupu v rámci metropolitních oblastí a aglomerací.

„Velká města dnes stojí před řadou náročných úkolů – od dostupného bydlení přes zajištění důležitých služeb pro obyvatele až po modernizaci a reakci na změny klimatu nebo rozvoj technologií. Potřebujeme spolupracovat, táhnout za jeden provaz a mít za sebou i podporu státu a Evropy. Právě proto jsme se rozhodli spojit síly a založit společnou platformu, která nám umožní lépe hájit naše zájmy, mluvit jednotným hlasem a efektivně plánovat, co je třeba změnit a kam investovat, aby se lidem ve městech dobře žilo,“ řekl primátor Pardubic Jan Nadrchal. Pardubice dnes zodpovídají za koordinaci investic v rámci

ci Hradecko-pardubické aglomerace. Jen v aktuálním programovém období 2021–2027 mají na starosti rozdělení více než tří miliard korun z pěti různých evropských programů. Připravované období 2028+ však přináší řadu rizik. Na evropské úrovni se očekává nižší objem prostředků, vyšší požadavky na spolufinancování a přesměrování podpory do oblastí bezpečnosti, dekarbonizace a inovací, což vyvolává potřebu silnějšího zastoupení měst, která nesou hlavní tíhu zabezpečení klíčové infrastruktury, služeb i ekonomické výkonnosti státu.

Schválením deklarace Pardubice společně s dalšími městy jako Praha, Brno,

Ostrava, Plzeň, Liberec, Olomouc, Hradec Králové, Ústí nad Labem, České Budějovice, Zlín, Jihlava, Karlovy Vary a Mladá Boleslav deklarují připravenost spojit síly. Cílem je nejen účinnější vyjednávání s vládními institucemi a evropskými partnery, ale také efektivnější sdílení zkušeností, plánování strategických projektů, budování inovační kapacity a systematická komunikace směrem k veřejnosti, médiím i odborné komunitě. Společná platforma má umožnit jednotný a důvěryhodný hlas metropolitních oblastí, jejichž role v řízení strukturálních změn a rozvojových priorit je klíčová.

Park Na Špici projde úpravou

Park Na Špici, oblíbené místo odpočinku i aktivního trávení volného času v centru Pardubic, se dočká vylepšení. V rámci plánovaných úprav zde bude odstraněna asfaltová pěší cesta, která aktuálně prochází přírodní proměnou, a místo ní vznikne zatravněný pás. „Zakázku na provedení úprav získala městská společnost

Služby města Pardubic a.s., která odstraní asfaltový úsek o délce přibližně 75 metrů a provede osetí travním semenem. Práce budou realizovány tak, aby prostor byl připraven pro srpnový Sportovní park Pardubice, jednu z největších letních akcí ve městě. Věříme, že tato úprava pomůže nejen k bezpečnějšímu pohybu v parku, ale

také k příjemnějšímu zážitku pro návštěvníky. Zvolená přírodní úprava navíc lépe zapadne do okolního prostředí. Na úpravy je v rozpočtu města vyčleněno necelých 230 tisíc korun, které pokryjí veškeré náklady spojené s realizací,“ uvedl náměstek primátora zodpovědný za správu majetku města Jan Hrabal.

Na upravený park naváže oblíbený Sportovní park Pardubice, který se uskuteční od 2. do 10. srpna. Návštěvníci se mohou těšit na desítky sportovišť, exhibice a aktivity pro všechny věkové kategorie. Park je i letos jednou z hlavních lokalit akce, a právě i díky nové úpravě bude připraven nabídnout komfortní zázemí všem účastníkům.

Radnice ocenila významné osobnosti města Pardubic

V pátek 23. května se v pardubickém divadle uskutečnil slavnostní galavečer u příležitosti zahájení dostihové sezóny. Vrcholem večera, konaného ve stylu hraběte Oktaviána Josefa Kinského, bylo předání ocenění významným osobnostem města. Medaili města Pardubic obdrželi akademický malíř František Zálabský a popularizátor kosmonautiky Milan Halousek. Čestné občanství města in memoriam bylo uděleno npor. Vladimíru Eliášovi. Večerem provázel herec Tomáš Novotný (na fotografii vlevo nahoře) pod režijním dohledem Víta Mazánka.

Medaile města Pardubic patří k nejvyšším oceněním, která město uděluje. Jsou

výrazem poděkování lidem, jejichž dlouhodobá práce a osobní nasazení zanechaly v Pardubicích trvalou stopu. Udělují se zejména výjimečným osobnostem – slavným rodákům, lidem veřejně činným i těm, kteří svým působením přesáhli hranice města, ale na Pardubice nezapomněli. „Letos si toto ocenění převzali dvě výrazné osobnosti ze světa vědy a umění. Vedle toho bylo in memoriam uděleno i Čestné občanství města – jako projev úcty k odkazu, který přesahuje generace. Jsem rád, že jsme letos mohli ocenění předat právě během slavnostního večera, který navazuje na jednu z nejstarších a nejvýraznějších tradic našeho města. Bylo to symbolické

vzdalo hold za odvahu, vlastenectví a obětavost. Cenu převzali jeho syn Bohuslav a vnuk Tomáš (na snímku vpravo nahoře s představiteli města Pardubic).

Milan Halousek

Medaile města Pardubic

Milan Halousek (na fotografii vpravo dole), dlouholetý propagátor kosmonautiky, inspiroval generace mladých

propojení dvou hodnot – tradice a uznání pro ty, kteří si to skutečně zaslouží,” uvedl primátor města Jan Nadrchal.

Slavnostní večer, který se konal při příležitosti I. kvalifikace na 135. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou, nabídl také hudební vystoupení a setkání s hosty ve foyer divadla. „Galavečer se letos konal vůbec poprvé a myslím, že důstojně otevřel nejen dostihovou sezónu, ale i novou tradici, která má v Pardubicích své místo. Spojili jsme atmosféru významné sportovní události s oceněním těch, kteří svým přínosem dlouhodobě obohacují kulturní, vědecký nebo společenský život města. Takové chvíle nám připomínají, že i práce

jednoho člověka může mít smysl pro celé město,” uzavřela náměstkyně primátora zodpovědná za kulturu Jiřina Klčová.

Kdo zanechal stopu v Pardubicích? Navrhněte osobnosti, na které se nezapomíná!

Až do konce roku 2025 mohou lidé podávat návrhy na udělení ocenění města Pardubic. Každý může nominovat osobnost, která si zaslouží uznání za svůj přínos městu – ať už jde o celoživotní práci, inspiraci, nebo konkrétní čin. Informace najdete na www.pardubice.eu/oceneni-mesta, kontaktní osobou je Kateřina Snopková, katerina.snopkova@mmp.cz.

Npor. Vladimír Eliáš

Čestné občanství města Pardubic (in memoriam)

Vladimír Eliáš, důstojník československé armády, byl aktivním členem protinacistického odboje. Zahynul rukou okupantů 8. května 1945 při osvobození Pardubic. Jeho obětavý čin dnes připomíná nejen pamětní deska, ale i ulice a škola nesoucí jeho jméno. Město mu tak symbolicky

lidí k zájmu o vědu a techniku. Od roku 1980 uspořádal téměř 2000 přednášek, publikoval stovky článků a stal se důležitým hlasem v oblasti popularizace vědy. Je zakladatelem konference Kosmos-News Party a podílel se na projektech s mezinárodním přesahem, například „Do kosmu s Krtkem“.

František Zálabský

Medaile města Pardubic

František Zálabský (na snímku vlevo dole), akademický malíř a ilustrátor, je pardubickým rodákem a patriotem, jehož umělecký rukopis obdivují sběratelé doma i v zahraničí. Jeho díla byla vystavována ve Švýcarsku, Kanadě, Japonsku, Francii či Austrálii a nesou výrazný duchovní i realistický rozměr. V roce 1986 získal hlavní cenu na bienále ilustrací v Praze a je autorem ilustrací pro desítky knih vědecké i populárně-naučné literatury.

Kůň od Michala Gabriela zůstane v Pardubicích natrvalo

Město Pardubice uspořádalo veřejné setkání, jehož cílem bylo představit záměr trvalého umístění ocelové sochy Koně od renomovaného sochaře Michala Gabriela ve veřejném prostoru Tyršových sadů. Akce nabídla nejen pohled autora na samotné dílo, ale i širší debatu o významu umění ve veřejném prostoru.

„Pan Gabriel od začátku trval na tom, že kůň musí stát na louce, rozhodně ne třeba na náměstí nebo v zastavěném vydlážděném prostředí. Společně s kolegy z magistrátu, z Odboru hlavního architekta a Služeb města Pardubic jsme vytipovali 3 vhodné lokality. Ze tří navržených míst bylo nakonec vybráno právě toto – v Tyršových sadech, v bezprostřední blízkosti

zámku. A protože dílo v místě velmi dobře funguje a má pozitivní ohlasy od veřejnosti, zpracováváme záměr trvalého umístění díla ve veřejném prostoru a jeho odkoupení za podmínek nabídnutých galerií a autorem. Aktuálně byla smlouva o zápůjčce prodloužena do srpna 2025. Návrh jsme představili zastupitelstvu a našli pro něj při hlasování podporu,” řekla náměstkyně primátora pro kulturu Jiřina Klčová.

Socha Koně, která váží více než dvě tuny a skládá se z více než tisíce ocelových segmentů, byla v Tyršových sadech instalována v dubnu 2024 díky bezplatné roční zápůjčce od galerie EPO1 z Trutnova. Dílo se rychle stalo vděčným cílem návštěvníků a získalo si uznání u odborníků i veřejnosti.

Nový park na Cihelně nabídne atraktivní prostor pro všechny generace

Město představilo architektonickou studii budoucího parku v městské části Cihelna. Studie, kterou zpracoval ateliér Míza architekti, navrhuje komplexní podobu zeleného veřejného prostoru o rozloze přes 4 hektary. Nový park má posílit síť sídelní zeleně, nabídnout rekreační i komunitní využití a stát se hlavním prvkem udržitelného rozvoje této rychle se rozvíjející části města.

Park vznikne na severovýchodě Pardubic. Ze severu ho ohraničují ulice Kunětická

a Stromová, na východě navazuje zástavba a pole určená k budoucí výstavbě. Na jihu se zatím rozkládají pole a ze západu sousedí se zahradami rodinných domů. Cílem studie je nalézt vhodnou architektonickou tvář parku, který bude sloužit jako důležité lokální veřejné prostranství. Aktivní rekreační prvky doplní klidové zóny s posezením, přírodní herní krajina i prostor pro komunitní aktivity. Nový park není jen o zeleni, ale také o tom, aby lidé měli kde trávit čas venku – ať už sportem, kul-

turou nebo jen odpočinkem. Návrh pracuje citlivě s prostředím, zachovává vzrostlé stromy, vytváří podmínky pro pestrý a živý městský prostor a počítá i s dešťovou vodou. Součástí návrhu je také dendrologický průzkum, který identifikoval cenné stromy a vegetační struktury, které mají být chráněny a doplněny.

Návrh pracuje s komplexním konceptem – reflektuje širší urbanistické vztahy, koncepční podklady města a navazuje na probíhající rozvoj nové čtvrti Nová Ci-

helna, kde se počítá s výstavbou více než 2 600 nových bytů.

Charakter parku je lineárně průchozí s příčnými propojeními mezi stávající a nově vznikající zástavbou. Kolem těchto křížení budou umístěny hlavní aktivity – například jezírko s molem, dětské hřiště, pumptrack pro kola, ovocný sad s altánem pro kavárnu či stánek a přírodní prostor u Labe s grilovacím místem a výběhem pro psy. Vizualizace najdete na webu a sociálních sítích města.

Červen s Pamětí národa: zažijte příběhy, které utvářely dějiny

Návštěvníky Institutu Paměti národa Pardubice čeká v červnu opět zajímavý program plný silných příběhů. 5. června odhalí Václava Janděčková nová svědectví o smrti Jana Masaryka a 9. června pomůže v rámci workshopu Ondřej Ivančák seniorům lépe porozumět dezinformacím a ře-

tezovým mailům. V druhé půlce měsíce, 16. června, se historik Michal Němeček zaměří na východočeské letce RAF, o den později Dorazí do Congress Centre Pardubice oblíbený podcast Dobrovský & Šídlo a 23. června odborníci z ÚSTR představí novou publikaci o velitelském sboru Gestapa. Pro-

gram uzavře 24. 6. přednáška architekta Vlasty Koupala o památníku Ležáky.

A pokud chcete silné příběhy nejen slyšet, ale i zažít, navštivte interaktivní expozici Tichá hrdinství. Čekají vás dvě výpravné trasy – z období 2. světové války a padesátých let – které vás vtáhnou

do života čtyř výjimečných lidí, jejichž odvaha pomáhala druhým v temných dobách. Výstavu najdete ve sklepení Institutu Paměti národa v Machoňově pasáži, besedy a přednášky probíhají tamtéž v 1. patře (kromě podcastu Dobrovský & Šídlo).

Veronika Wasserbauer, IPN Pce

SFÉRA otevírá kroužky na nový školní rok. Zkuste to jinak!

Od podzimu se ve SFÉRE opět rozběhne pestrá nabídka kroužků a kurzů pro děti, teenagery, dospělé i seniory. Už teď si můžete vybírat z desítek programů – přihlášky běží od května online

i osobně na recepci SFÉRY v areálu Automatických mlýnů.

Ve SFÉRE se děti neřádají na svět z lavice. Tvoří vlastní trička, bádají v chemické laboratoři, programují ve VR

nebo vyrábějí šperky, na které budou pyšné. Kroužky nejsou o známkách, ale o zážitku – vedené lektory, kteří dětem dávají prostor tvořit, ptát se a hledat vlastní cestu.

Novinkou jsou multioborové kroužky a dva sférické kluby pro děti od 6 do 18 let – parta, dobrodružství, inspirace po celý rok.

Více na www.sferapardubice.eu

Tereza Všeťková, mluvčí Sféry

Zveme vás na přednášku a besedu s krajinářskou architektkou

Poslední předprázdninové setkání cyklu přednášek a debat spolku Offcity představí 17. června od 19:00 v Divadle 29 z členku

poradního orgánu Rady města Pardubic, krajinářskou architektku Štěpánku Endrle. I jejím úkolem je pomáhat s důležitými

rozhodnutími v kontextu architektonického a urbanistického rozvoje našeho města. Skrze svou praxi se snaží odborníkům i ve-

řejnosti ukázat, že krajinářská architektura čím dál víc ovlivňuje náš každodenní život.

Šárka Zahálková, OFFCITY

Kunětická hora se promění na Čertův hrad i Karlštejn

Východočeské divadlo se po roce navrátilo na vyhlídku hradu Kunětická hora. Od poloviny června bude letní amfiteatr na vyhlídce Kunětické hory patřit jen domácímu souboru Východočeského divadla. Už páté léto a letos již naposledy na hrad dorazí Karel IV. se svou družinou v oblíbeném muzikálu

Noc na Karlštejně, v němž hlavní role ztvárňují hostující Petr Štěpánek coby Otec vlasti a Martina Sikorová jako jeho žena Eliška. Legendární hudební komedii podle stejnojmenného filmu Zdeňka Podskalského inscenoval režisér Petr Novotný. Známé hity z pera Karla Svobody a Jiřího Štáidla se na vyhlídce

rozezní pouze čtyřikrát, a to 12.–15. června tradičně od 20.30 hodin.

Po ložské premiéře na hradní scéně diváky znovu pobaví pohádková komedie S čerty nejsou žerty. Adaptaci slavné filmové pohádky o mladém mlynáři Petrovi, kterého chamtivá macecha Dorota Máchalová málem připraví o mlýn i celý ma-

jetek po rodičích, nastudoval také režisér Petr Novotný. V hlavních rolích celou rodinu potěší Štěpán Pospíšil v roli Petra a Jiří Hába coby čert Janek. Termíny repríz pod širým nebem jsou naplánovány na 19.–22. června, 26.–29. června a 2.–5. července také od 20.30 hodin.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Šestý ročník Léta na Příhrádce se blíží

Už šestý ročník multižánrového festivalu Léto na Příhrádce, který pořádá Krajská knihovna v Pardubicích, odstartuje na začátku července. Po celé léto vás čekají divadelní a hudební vystoupení celé řady žánrů. „Zopakujeme si například

potlach s trampským večerem a skupinou Coutry Colaps, mezi dalšími účinkujícími bude skupina Dukla Vozovna, Steve Arvey s blues, jazz v podání Lunchbox tria, zazní i folk, beat, ale také poezie. Nebude chybět ani divadelní vystoupení v podání herců

Josefa Vrány a Pavla Novotného z Východočeského divadla,“ přibližuje program nadcházejícího Léta na Příhrádce ředitelka krajské knihovny Radomíra Kodetová.

Festival probíhá od 1. července do 29. srpna v malebném prostředí historického

Příhrádce, a to každé úterý a pátek (kromě dnů, kdy se na zámku koná divadelní akce PernštejnLOVE).

Sledujte webové stránky www.kkpce.cz, letonaprihradku.cz.

Veronika Skalecká, mluvčí knihovny

Stavba Centra sociálních služeb SMYSL zahájena

Město Pardubice začalo s výstavbou Centra sociálních služeb SMYSL v Polabinách. Rekonstrukce městské budovy v Bělehradské ulici přijde na 94,88 milionu korun, což je téměř o 26 milionů méně, než se původně plánovalo. Až 55 milionů by mohla pokrýt dotace z ITI Hradecko-pardubické aglomerace, zbytek uhradí město.

Staveniště bylo předáno firmě Stavby-Eda, s.r.o. Hotovo má být do konce

roku 2026. V novém centru SMYSL najdou své zázemí původní uživatelé, které již ve spolupráci s městem kvůli připravované rekonstrukci budovu opustily a fungují v náhradních prostorách: Péče o duševní zdraví, Středisko rané péče v Pardubicích o.p.s., Centrum pro zdravotně postižené a seniory Pardubického kraje o.p.s., Středisko Audiohelp z. s., SONS – Sjedenáctá organizace nevidomých a slabozrakých ČR, HELP centrum – půjčovna a prodejna kompenzačních pomůcek. Díky rozšíření kapacity se nově přestěhují také: TyfloCentrum Pardubice, Centrum pro dětský sluch Tamtam, Tyfloservis, „Spojením služeb na jednom místě zvýšíme komfort klientů i pracovníků. Budova projde komplexní rekonstrukcí včetně zateplení, výměny stropních konstrukcí a nadstav-

by nového podlaží se zelenou střechou. Důraz klademe na bezbariérovost a orientaci pro nevidomé,“ uvedl náměstek Jakub Rychtecký.

Součástí projektu je i přístavba a sadové úpravy v okolí. Vznikne přes 40 parkovacích míst. Město tím zároveň uvolní stávající prostory, které mohou opět sloužit dětem, například v mateřské škole Závodu míru.

Součástí projektu je i přístavba a sadové úpravy v okolí. Vznikne přes 40 parkovacích míst. Město tím zároveň uvolní stávající prostory, které mohou opět sloužit dětem, například v mateřské škole Závodu míru.

Mateřská škola Motýlek oslavuje 65. výročí otevření

Mateřská škola Motýlek Pardubice (původně MŠ Hakenova) slaví významné jubileum – uplyne již 65 let od jejího otevření. Během těchto let se mateřská škola stala místem, kde se tvořila první přátelství, rozvíjela dětská představitelství. Kde vznikaly krásné vzpomínky, ale i utíraly slzičky, když něco bolelo. Dnes do školky chodí již třetí generace dětí těch, kteří sem před mnoha lety

sami vstupovali s očekáváním a nadšením.

Vzpomínky na tyto chvíle nejsou zaznamenány pouze v kronice naší mateřské školy, ale především v srdcích mnoha dětí, rodičů a pedagogů i nepedagogů, kteří zde prožili jedinečné okamžiky.

Pokud jste mateřskou školu v minulosti navštěvovali a máte starší fotografie nebo jiné vzpomínkové materiály, vzpo-

mínky nebo vtipné historky, můžete se s námi o ně podělit. Budeme rádi za zapůjčení nebo naskenování a zaslání na e-mail reditelka@msmotylek.cz.

V pondělí 9.6. nás čeká Setkání s pozvanými hosty – přátelské posezení, prohlídka MŠ Motýlek, „Zpívánky“ předškolních dětí v MŠ Motýlek, v úterý celodenní akce MŠ – „Malování na plotě“, ve středu Slavnostní zábavné a tvořivé odpoledne na zahradě

MŠ, skákací hrad pro děti, výroba papíru a další zajímavé aktivity, vypouštění motýlků, občerstvení. Ve čtvrtek 12.6. se setkáme s bývalými zaměstnanci u nás ve školce. Pátek 13.6. ponese název „Tátové a mámy, můžete si hrát ve školce s námi“. Po celý týden možnost prohlédnutí fotodokumentace, kronik a celé MŠ Motýlek

Přijďte s námi oslavit naše výročí!

Ivana Koppová, ředitelka MŠ Motýlek

Slovenští umělci a umělkyně v Divadle 29

V červnu zahajujeme v Divadle 29 a v Galerii města Pardubic (GAMPA) letní sérii akcí CecoslovackiaLive, která se zaměří na současné slovenské umělkyně a umělce. Prvními vystupujícími v rámci série CecoslovackiaLive budou 7. června dva zásadní slovenští alt-rapperi, Edúv Syn a Nízka Kultúra. Očekávejte temné beaty

s introspektivními texty, které se dotýkají témat duševního zdraví, existenciální krize a společenské kritiky. Koncertu bude předcházet vernisáž výstavy maleb košíckého výtvarníka Jakuba Ružinského. Kapela Drť tematizuje kontroverzní a traumatické politické a společenské události z nedávné slovenské historie i současnosti. V Divadle

29 uvede v české premiéře nový program Drôtenky, který se zabývá problematikou verbálního násilí a ženskými pozicemi v současné společnosti. Stejný večer, ve středu 18. června, se poprvé pardubickému publiku představí se svým expresivním a emocionálně nabitým postžánrovým setem také hudebník XCES.

I am placebo je název mimořádné taneční performance renomovaného slovenského tanečníka, choreografa a výtvarníka Michala Heribana. Autorské představení bude v neděli 29. června situováno do prostor instalace v Galerii města Pardubic. Představení bude předcházet taneční workshop.

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

SKOČTE SI DO *Pardubic*

Zrcadlo umění

11.–12. 6. 2025

MĚSTSKÉ SLAVNOSTI PARDUBICE | MĚSTO ZPÍVÁ,
MALUJE A TANČÍ, MUZICÍRUJE A HRAJE DIVADLO

Pardubice

Zrcadlo umění 2025 – dva dny plné kreativity, hudby a inspirace v srdci Pardubic

Festival Zrcadlo umění i letos přinese pestrou přehlídku amatérských umělců, hudebníků, tanečníků, performerů a divadelních souborů. Ve dnech **11. a 12. června** ožijí ulice Pardubic rozmanitým programem, který osloví děti, dospělé i seniory.

„Festival Zrcadlo umění už tradičně otvírá prostor těm, kteří malují, hrají, tančí, zpívají – a dělají to srdcem. Dětem, které teprve objevují svět umění. Mladým lidem, kteří se nebojí hledat vlastní cestu. Dospělým, kteří nacházejí v tvorbě radost i odpočinek. A seniorům, jejichž umění často nese hlubší příběh a životní nadhled. Jsem rád, že můžeme jako město tuto krásnou přehlídku amatérské kultury každoročně podporovat. A ještě raději říkám, že v tom budeme určitě pokračovat,“ uvedl primátor statutárního města Jan Nadřchal.

„Do programu se jako tradičně zapojí desítky místních souborů, spolků, škol i jednotlivců, kteří během dvou festivalových dní nabídnou pestrou uměleckou mozaiku napříč generacemi. V rámci letošního programu ožije i osm místních kaváren a barů, kde vám podvečerní posezení přijemní místní muzikanti,“ doplnila slova primátora náměstkyně primátora statutárního města Pardubice, Jiřina Klíčová.

Slavnostní zahájení festivalu proběhne ve středu dopoledne tradiční fanfárou na Pernštýnském náměstí, odkud se festivalový duch rozšíří do celého města. Dopolední část programu bude patřit nejmenším návštěvníkům z mateřských a základních škol – čekají je **tvůřivé dílny**

i vystoupení oblíbené dětské kapely **Pískomil se vrací**. Odpoledne se pódium zaplní **tanečními soubory**, které předvedou to nejlepší ze své celoroční práce.

Program bude probíhat nejen na Pernštýnském náměstí, ale také na dalších atraktivních místech po celých Pardubicích – na **pardubickém zámku**, jehož malé nádvoří se rozezní tóny klasické hudby, v **Machoňově pasáži**, na **náměstí Republiky** nebo na **Příhrádku**, kde v podvečerních hodinách proběhnou tři divadelní představení.

Čtvrteční dopoledne otevře na Pernštýnském náměstí **Vědecko-technický jarmark Univerzity Pardubice** ve spolupráci s **Hvězdárnou barona Artura Krause** a dalšími hvězdárnami a technickými institucemi. Odpoledne se návštěvníci mohou těšit na koncert kapely **ZUŠ Pardubice – Hali Belí** a také na vystoupení populárního influencera **Pokeccc**. Program dále obohatí vystoupení dechových souborů a orchestrů a večer zakončí energické vystoupení **JK Bandu**.

Současně bude na náměstí Republiky tvořit výtvarnice **Nikola Březinová**, v Machoňově pasáži zazní hudba muzikoterapeutického souboru **Mlima Jua** a na Příhrádku se odehrají další tři divadelní inscenace.

Součástí festivalu je také **Hudební procházka**, která oživí historické centrum města sérií vystoupení amatérských i profesionálních hudebníků – právě tato živá hudební produkce u kaváren a barů je letošní programovou novinkou určenou pro všechny, kteří si chtějí užít

atmosféru města. Hudební procházka navíc nabídne interaktivní stanoviště s hádankami a úkoly inspirovanými tématem letošního ročníku, jejichž splněním mohou návštěvníci získat malou odměnu a pořídit si památeční fotografii v samoobslužném fotokoutku na Pernštýnském náměstí. Hudba a umění zůstávají hlavními pilíři festivalu Zrcadlo umění, a právě Hudební procházka tuto myšlenku silně podporuje.

„Zrcadlo umění není jen přehlídka vystoupení – je to živý důkaz toho, kolik talentu, nadšení a odvahy se skrývá v každém věku. Festival vytváří prostor pro setkávání, sdílení a objevování – napříč generacemi, žánry i zkušenostmi. Jsem nesmírně hravý na to, že ho můžeme s kolegy každý rok připravovat a dát tak příležitost desítkám místních souborů, škol i jednotlivců, aby zazářili v centru našeho malebného města. A věřím, že si i letos každý návštěvník odnese domů nejen kulturní zážitky, ale i inspiraci,“ říká ředitel Domu dětí a mládeže ALFA a hlavní organizátor festivalu Miloš Adamů.

Letošní ročník nese tematický podtitul **Jan Perner** – muž, který změnil tvář železnic. Tento významný inženýr, jehož odkaz přesahuje hranice regionu i země, se stane symbolickým průvodcem celým festivalem – odkazem na inovace a pokrok, které propojují minulost s budoucností.

Těšíme se na vás na Zrcadlo umění 2025!

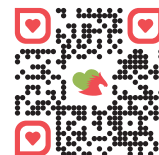
Doprovodný program festivalu **Zrcadlo umění 2025** nabídne další porci kultury a zážitků.

Zrcadlo umění nekončí 12. června – jeho atmosféra se rozléhá i do dalších dnů díky bohatému doprovodnému programu, který připravilo DDM ALFA a partneři festivalu:

- 5. června – **Den dětí v DDM ALFA**, těšit se můžete na tvořivé dílny, hry a zábavný program pro děti všeho věku.
- 10. června na Pernštýnském náměstí – **Benefiční koncert k výročí DDM ALFA**, 50 kytar na jednom pódiu. Přijďte si zazpívat, podpořit a oslavit 50. výročí Domu dětí a mládeže.
- 10. 6. – 27. 6. bude na Pernštýnské náměstí vyzdobený morový sloup.
- 11. června na ZŠ npor. Eliáše – **Zpíváme a tancujeme, svoji školu milujeme**. Školní slavnost plná písní, tance a radosti z hudby.
- 16. června od 19.00, Zahrada Domu hudby (před kavárnou Nota) – **OPEN AIR – Dechovka**. Koncert Pardubické muziky s hostující dechovkou Konzervatoře Plzeň.

- 17. června od 19.00, Zahrada Domu hudby – **OPEN AIR SYMPHONIC**. Večer symfonické hudby pod širým nebem v podání talentovaných mladých hudebníků.
- 18. června – **OPEN AIR – BIG BAND**. Závěr doprovodného programu ve swingovém rytmu s velkým jazzovým orchestrem.

Pro více informací o programu **sledujte sociální sítě Domu dětí a mládeže ALFA** a navštivte webové stránky **www.zrcadloumeni.eu**.

STŘEDA 11. 6. 2025

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

- 10.00–10.05 **Fanfára**, Konzervatoř Pardubice
- 10.05–10.15 **Slavnostní zahájení**, proslovy, vypouštění bublin
- 10.15–11.15 **Pískomil se vrací**, kapela pro děti
- 10.15–12.00 **Výtvarné dílny pro děti**, workshopy pro MŠ a ZŠ
- 11.30–12.00 **Mlima Jua**, muzikoterapeutický soubor, ZŠ a PŠ Svítání
- 16.00–21.00 **Žijeme tancem**, přehlídka tanečních souborů

PARDUBICKÝ ZÁMEK

- 17.00–20.00 **Večer s klasickou hudbou**, malé nádvoří

PŘÍHRÁDEK

- 17.00–18.00 **O nevychované Anče**, HRRR divadelní spolek
- 18.15–20.00 **Záskok**, HRRR divadelní spolek
- 20.30–22.00 **Dívčí válka**, Divadelní soubor ERVÍN

ČTVRTEK 12. 6. 2025

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

- 09.00–16.00 **Vědecko-technický jarmark**, Univerzita Pardubice
- 09.00–16.00 **Hvězdárny** – Hvězdárna barona Artura Krause, Hvězdárna Moravská Třebová, Astronomický klub Vraclav, **Železniční muzeum Rosice n./L.**, Ukázka techniky Tadeáše Karáše, Centrum pro regionální rozvoj
- 14.00–14.30 **Hali Belí**, kapela ZUŠ Pardubice
- 14.30–15.30 **Vystoupení influencera Pokeccc**
- 16.30–19.30 **Přehlídka dechových souborů a orchestrů**
- 20.00–21.30 **JK Band**, swingový, taneční a jazzový orchestr

NÁMĚSTÍ REPUBLIKY

- 09.00–12.00 **Tvoříme na Bulváru** s Nikolou Březinovou, téma: Jan Perner

MACHOŇOVA PASÁŽ

- 10.00–10.30 **Mlima Jua**, muzikoterapeutický soubor, ZŠ a PŠ Svítání

PŘÍHRÁDEK

- 16.30–17.30 **Patálie kocoura Mikeše**, DPS Pramínek
- 19.00–20.00 **Pipi dlouhá punčocha**, Divadlo Na valníku
- 20.30–22.00 **U 4 bláznivek**, HRRR divadelní spolek

DOPROVODNÝ PROGRAM

DDM ALFA PARDUBICE – POLABINY

- 5. 6. 2025 **Den dětí v DDM ALFA Pardubice**

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

- 10. 6. 2025 | 17.30 **Benefiční koncert k výročí DDM ALFA**
50 kytar na jednom pódiu

PERNŠTÝNSKÉ NÁMĚSTÍ

- 10.–27. 6. 2025 **Výzdoba morového sloupu**, téma: Jan Perner

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NPOR. ELIÁŠE

- 10. 6. 2025 | 10.00 **Zpíváme a tancujeme, svoji školu milujeme**

KONZERVATOŘ PARDUBICE (před kavárnou Nota)

- 16., 17. a 18. 6. 2025 **Open Air koncerty**, od 19.00 hodin

Změna programu i časů vyhrazena.

Generální partneři:

Hlavní partneři:

Partneři:

Mediální partneři:

Pořadatelé:

Pardubice přivítaly delegaci ze spřáteleného města Žytomyr

V květnu hostily Pardubice delegaci ze spřáteleného ukrajinského města Žytomyr. Pět zástupců městské rady přijelo na pracovní návštěvu, která měla za cíl další prohlubování vzájemné spolupráce, výměnu zkušeností a posílení přátelských vztahů mezi oběma městy. Delegaci do-

provázela také paní Ludmila Čiževská, která se dlouhodobě věnuje krajské komunitě Volyňských Čechů v České republice.

Program návštěvy zahrnoval oficiální přijetí zástupci města, komentovanou prohlídku Pardubic, účast na slavnostním galavečeru k zahájení dostihové sezony

i návštěvu I. kvalifikace na 135. Velkou pardubickou. Neformální část programu umožnila hostům blíže poznat historii i současný život města a navázat nové osobní i profesní kontakty.

Město Žytomyr, ležící na severozápadě Ukrajiny, je významným kulturním,

průmyslovým a dopravním centrem oblasti Volyň. Partnerská spolupráce mezi Žytomyrem a Pardubicemi byla formálně stvrzena v roce 2022 a na vzájemných aktivitách se kromě městských samospráv podílejí také kulturní a občanské organizace.

Co nabízí Gočárova galerie v červnu?

Letní měsíc červen vám v Gočárově galerii přináší bohatý program plný výstav, workshopů a filmových projekcí. V unikátním prostoru Automatických mlýnů na vás čekají aktuální výstavy Dalibor Chatrný: Chatrný 100 a Figura / v kraje / v konfrontaci, obě přístupné až do 14. září. Hlavní událostí měsíce bude bezesporu středa 18. června v 17 hodin, kdy slavnostně zahájíme hned čtyři nové výstavy v Domě U Jonáše na Pernštýnském náměstí!

Již od poloviny května je otevřena Gočárova galerie v Automatických mlýnech a s díly Dalibora Chatrného v podobě textilních instalací s výtvarným ztvárněním literárních textů se představí další umělci, kteří ho v jeho tvorbě následovali. V prostoru pokladny galerie můžete do 15. června navštívit výstavu Krajina Lustig. Přináší výjimečné dosud nezveřejněné fotografie – i karikatury, a také kresby vzdáleného příbuzného Františka Lukáše/Lustiga z terezínského

ghetta. Také si nenechte ujít komentovanou prohlídku k výstavě Krajky, kterou povede kurátor Radek Martinek a povede zajímavý výklad na téma lidské a zvířecí figury v kraje 16.-18.století. Samozřejmě je nadále přístupná i stálá expozice Transmise a venkovní instalace Eliška Perglerová: Ergot v rámci projektu GG Zvenku.

18. června přijďte do Domu U Jonáše na vernisáž těchto pozoruhodných expozic: Radka Bodzewicz: Uroboros nabídne fasci-

nující pohled na dílo talentované umělkyně, E.A. Pitterman Longen: Za oponou bohéma představí tvorbu výjimečného umělce, výstava 3, 2, 1, START! vás vtáhne do světa sportu a instalace Rabbit Hole / Tomáš Moravec: Emergency ukáže dílo známého současného umělce. Všechny tyto výstavy budou v Domě U Jonáše k vidění až do 26. října 2025, výjimkou je expozice 3, 2, 1, START!, která potrvá do 24. srpna.

Nikola Kopecká, Gočárova galerie

Z Benátek do GAMPY

Galerie města Pardubic s koncem měsíce června představí ojedinělý výstavní projekt CECOSLOVACCHIA, jehož záměrem je „přenést“ budovu Českého a Slovenského výstavního pavilonu z historické části areálu Benátského bienále Gardini do České republiky, aby ho doslova přiblížila domácímu publiku. Benátský pavilon, na jehož průčelí dodnes najdeme italský nápis Cecoslovachia, označující dnes již neexistující státní útvar, byl postaven v roce 1926 za účelem

prezentace tehdejší Československé republiky na prestižní mezinárodní přehlídce současného umění – Benátském bienále.

Stejnomená výstava v GAMPĚ pojednává nejen o historii pavilonu a jeho současném stavu, ale též o kulturním a politickém dění v obou zemích, které pavilon i přes rozdělení Československa dále spojuje. Do diskuse nad tématy o historii pavilonu i jeho budoucím směřování zapojujeme umělce, odborníky i kolegy z partnerských institucí.

Mezi vystavujícími autory se představí Dominik Lang, umělec jenž reprezentoval Českou a Slovenskou republiku na 54. ročníku Benátského bienále s projektem Spící město. Představeno bude i dílo umělkyně Evy Koťátkové, jejíž výstavní projekt Srdce žirafy v zajetí je o dvanáct kilo lehčí byl vybrán k realizaci na předchozím ročníku v roce 2024. Součástí výstavy bude záznam sponzátního happeningu Marcely Steinbachové a Karolíny Vrankové Please donate! (2021),

kteří proběhl v době několikaletého uzavření pavilonu poté, co ho v roce 2019 poškodil pád stromu, či dílo Vojtěcha Fröhliche PAUZA (2022), reagující na nevyřešené česko-slovenské diplomatické vztahy ohledně jeho následné rekonstrukce.

Návštěvníci vernisáže výstavy, která se uskuteční 28. června, se mohou těšit také na dvě tematicky laděné přednášky. Více informací najdete na www.gampa.cz

Lucie Oplíšťilová, GAMPA

Předprodej abonmá pro novou filharmonickou sezonu

Komorní filharmonie Pardubice zahájí 57. sezonu s novým šéfdirigentem Vahanem Mardirossianem. Jedná se o zcela zásadní novinku pro orchestr i publikum a zejména pro zvýšení prestiže instituce.

„Jsme nadšeni, že se Vahan Mardirossian stane naším novým šéfdirigentem. Jeho umělecká vize a bohaté zkušenosti jistě přinesou nové impulsy a inspiraci nejen našemu orchestru, ale i našemu publiku,“

uvedl ředitel Komorní filharmonie Pardubice Pavel Svoboda. Ceny abonmentů i jednotlivých vstupenek zůstávají stejné jako loni. Předplatné je stávajícím abonentům automaticky rezervováno do 15. 6. 2025.

Neobnovená místa budou 16. 6. 2025 uvolněna do prodeje dalším abonentům, a noví zájemci si mohou předplatné koupit od 23. 6. 2025.

Milena Potůčková, mluvčí filharmonie

Srdečně Vás zveme na oblíbenou preventivní akci pro seniory!

Přijďte se zúčastnit tradiční červnové akce (K)roky bez násilí, která se letos uskuteční v úterý 18. června 2025 od 13 do 16 hodin v Bubeníkových sadech v Pardubicích. Akce probíhá u příležitosti Světového dne proti násilí na seniorech a každoročně si získává velký zájem veřejnosti. Je určena především starším lidem, jejich blízkým,

pečujícími osobám i široké veřejnosti. Hlavním cílem setkání je upozornit na rizika násilí, zneužívání a podvodů, kterým mohou seniři čelit, a zároveň nabídnout praktické rady, jak těmto situacím předcházet a jak se v případě potřeby účinně bránit. Těšit se můžete na pestrý program - vystoupení dechové hudby Pardubická šestka, ukázku

zásahu služebních psů, soutěže o ceny, drobné občerstvení, interaktivní ukázky moderních technologií, například brýlí s virtuální realitou, poradenství k bezpečnosti seniorů v online i reálném světě, odborné konzultace se zástupci policie a sociálních služeb, informační stánky, besedy a diskuze na téma prevence a bezpečí.

Akce má nejen preventivní a osvětový charakter, ale je také příležitostí k přátelskému setkání, sdílení zkušeností a navázání nových kontaktů. Připomeňme si společně, že násilí na seniorech není normální součástí života a nesmí být přehlíženo. Každý má právo na důstojné a bezpečné stáří.

Diskuzní fórum

Červeňák potřebuje úpravy

Přírodní park Červeňák se stal častým místem procházek obyvatel Pardubic. Do roku 2003 využíval tento prostor jak cvičiště dělostřelecký oddíl z nedalekých Masarykových kasáren k jízdám s těžkou technikou. Ty zabránily růstu náletových dřevin a vozidla svou vahou hloubila dočasné tůně, které využívali vzácní čolci a listonozi. Od doby, kdy areál přestala využívat armáda, došlo k neřízenému zarůstání náletovými a invazními rostlinami, které způsobily, že většina prostoru se proměnila v zarostlou džungli.

V roce 2019 byly pozemky cvičiště převedeny do vlastnictví města Pardubice,

od té doby tam proběhla jen malá údržba. A zarůstání pokračovalo.

Červeňák je pozůstatek otevřené lesostepní krajiny, který byl zakonzervovaný činností armády. A právě tento charakter chce vrátit schválená revitalizace celého prostoru. Celý projekt byl citlivě zpracován na základě podrobného průzkumu a na základě několika veřejných debat s obyvateli Pardubic i s řadou organizací, kteří mají k tomuto území co říci. V průběhu revitalizace budou odstraněny náletové a invazní dřeviny, které odpovídají původní otevřené lesostepní krajině. A také na základě podrobného dendrologického průzkumu budou vykáčeny přestárlé a nebezpeč-

né stromy. Vedle toho dojde i některým stavebním úpravám:

- Cesty propojí celé území lépe s městem a vytvoří vycházkové okruhy (cesta budou mít přírodní charakter).

- Bude vybudována naučná stezka, která umožní návštěvníkům pozorovat živočichy a rostliny v jejich přirozeném prostředí.

- Druhá naučná stezka seznámí návštěvníky s vojenskou historií území a představí pozůstatky technických staveb (oblouk viaduktu, bunkry, násypy, střelnice, zákopy)

- Budou vybudovány odpočinková místa, sportoviště a zastavení naučných stezek.

- Voda se zachytí v soustavách tůní.

- A to rozhodně není vše.

K celému projektu byla řada připomínek od zainteresovaných lidí i institucí, většina byla zapracována (některé pochopitelně ne). Celý projekt, který by měl realizován v letech 2025 až 2027 je velmi dobrý. Osobně jsem přednesl několik připomínek jak při veřejném projednání, tak i jako zastupitel městského obvodu Pardubice IV. i v následném projednání na semináři zastupitelstva města. Výsledná podoba revitalizaci Červeňáku se mi líbí a podporuji ji, stejně jako celý zastupitelský klub ODS. Mrzí mě proto, že se v poslední době objevily ve sdělovacích prostředcích útoky proti tomuto projektu, který by měl přinést zlepšení toho krásného koutu našeho města.

Karel Haas, zastupitel města (ODS)

Pardubice navázaly pilotní spolupráci se studenty z Přelouče

Radnice města Pardubic navázala inovativní spolupráci s Gymnáziem a grafickou střední odbornou školou Přelouč (GyGr), díky níž se studenti oboru fotografie mohou poprvé v praxi zapojit do focení kulturního a veřejného dění v krajském městě. Cílem spolupráce je nabídnout mladým fotografům možnost zachytit atmosféru krajského města, jeho akce, přírodu i architektonické detaily.

„Těšíme se na krásné nové snímky našeho města, které Pardubice zachytí očima mladých talentů. Větší město přirozeně nabízí pestřejší paletu kulturních a společenských událostí, což je pro stu-

denty fotograficky atraktivní. Jsme proto rádi, že to k nám mají z Přelouče blízko díky dobrému spojení, a především, že škola naši nabídku na spolupráci přijala,” uvedl primátor města Jan Nadrchal.

Studenti se do praxe zapojili už počátkem dubna, kdy se Pardubice připravovaly na velikonoční svátky. Pod vedením svých pedagogů – profesionálních fotografů – budou až do června dokumentovat život ve městě z různých úhlů pohledu, ale i městské akce jako např. zahájení dostihové sezóny, festival Multikulturní týden či Městské slavnosti. Jedním z jejich mentorů je uznávaný fotograf Radek Kalhous,

držitel řady českých i zahraničních ocenění, jehož praktické zkušenosti jsou pro studenty mimořádně inspirativní.

„Na škole studuje řada nadaných mladých lidí, kteří se chtějí rozvíjet nejen ve škole, ale i v praxi. Spolupráce s městem Pardubice jim dává cennou příležitost vyzkoušet si práci v reálném prostředí, a navíc na atraktivních místech a událostech, ke kterým by se jinak nedostali,” uvedl ředitel školy GyGr Přelouč Miroslav Pavlata.

Pardubická radnice již vytipovala desítky akcí a lokalit, které mohou studenti zachytit. Výsledkem tak bude nejen obo-

hacení výuky, ale i nová vizuální podoba města očima nastupující generace.

Pozn. red. po uzávěrcce:

Město zároveň velmi oceňuje talent a zapálení studentů ze Střední školy cestovního ruchu a grafického designu GRA-CE - v květnu dokončili unikátní výtvarný projekt, jehož výsledkem jsou dvě rozsáhlé nástěnné malby na ploše téměř tisíc metrů čtverečních v podchodu „myší díra“, který patří Správě železnic. Oživilí prostor barvami a stojí za návštěvou! Fotografie najdete na sítích města.

Studenti, moc děkujeme!

V areálu Pardubické nemocnice dojde ke změnám

Následující dva měsíce se v Pardubické nemocnici ponesou v duchu přesunů a změn. Své působíště totiž změní kožní oddělení a část neurologie. Navazovat budou červencová dopravní omezení a dočasná změna vjezdu a výjezdu. Poslední novinkou pak bude přesun poklad-

ny a otevření nového prostoru pro rozjímání, Tiché místnosti, v novém pavilonu.

Více informací najdete na webových stránkách pardubice.nempk.cz.

* Kožní oddělení: Lůžková část nově na budově 17, 3. patro

* Ambulance a lymfologie nově na budově 2, přízemí

* Neurologické oddělení: MS centrum nově na budově 2, přízemí

* Všeobecná neurologická ambulance nově na urgentním příjmu, přízemí

Pokladna a Tichá místnost

* Atrium pavilonu č. 1, 1. patro – otevřeno od 1. července

Dočasná změna vjezdu a výjezdu

* Realizace v červenci v souvislosti s přeložkami sítí, informace bude aktualizována v červnu

Kateřina Semrádová, mluvčí NEMPK

Pardubický kraj oslaví 25 let v centru Pardubic

V letošním roce si české a moravské kraje připomínají 25 let své existence. Pardubický kraj není výjimkou, a tak se v pátek 20. června od 12 do 22 hodin uskuteční tradiční Den Pardubického kraje.

Kromě hudebních vystoupení na Pernštyňském náměstí, která vyvrcholí kon-

certy skupiny O5 a Radeček, Anny K. či Janka Ledeckého, se mohou návštěvníci těšit také na program bohatý doprovodný program na Komenského náměstí či v Automatických mlýnech, kde se představí Armáda České republiky, složky integrovaného záchranného systému nebo pardubické sportovní kluby.

Ochutnáte oceněné regionální potraviny, odprezentují se vám krajské střední školy a nebudou chybět ani volné vstupy do všech muzeí a galerií zřizovaných Pardubickým krajem. V Pardubicích tak budeme moci zdarma navštívit Zámek Pardubice nebo Gočárovu galerii.

Stejně jako v loňském roce je partnerem akce Rádio Blaník. Vstup na všechny součásti akce je jako tradičně zdarma. Podrobný program je plně k dispozici na stránkách Pardubického kraje: www.pardubickykraj.cz/den-pardubickeho-kraje

Domínik Barták, mluvčí PK

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

3.3.–4.1. Exit 91 / Vykopávky, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

3.3.–31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

3.3.–31.12. Lapidárium, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

7.3.–31.8. Imaginárium, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

1.4.–31.8. Morana a venkovské tradice, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

29.4.–19.4. Martin Veselý: Struktury, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

30.4.–14.7. Rytíři z Příhrádku (výstava), Knihovni centrum u Vokolků, výstava

7.5.–7.11. Tanec v koláčích VI., Dům hudby, výstava

7.5.–9.6. Výstava Vaše smrt naše svoboda?, Památník Zámeček Pardubice, výstava

11.5.–6.6. Daniela Semrádová: Mínius desítka, Divadlo 29, výstava

14.5.–30.6. Morčata v akci, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

15.5.–18.8. Taťana Faltysová / Obrazy a objekty, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

16.5.–14.9. Chatrný 100, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava

18.5.–30.6. Život v Protektorátu Čechy a Morava, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

22.5.–12.7. Ondřej Basjuk: We-boy, NOV art space, výstava

1.6.–6.6. Odpoledne se zvířátky a Swap na terase, Ekocentrum Paleta

2.6.–6.6. Roadshow České spořitelny pro #silnější budoucnost, Automatické mlýny

3.6.–20.7. Sandarmoch, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

4.6.–30.6. Letní výstava talentovaných žáků ZUŠ Pardubice-Polabiny, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

5.6.–6.6. Den otevřených dveří ve Státním okresním archivu Pardubice, Státní okresní archiv Pardubice

6.6. 14:00 Kurz laické první pomoci pro širokou veřejnost, Centrum péče o zdraví

6.6. 15:00–18:00 Dětský den v centru Kosatec, Centrum Kosatec

6.6. 16:00 Pernštýnská noc, Pardubice

6.6. 20:00–22:00 Kristin is singing, Everything, koncert

6.6. 20:20 Sunjay, Jazz Tangens club, koncert

6.6. 21:30 Letní kino S láskou, Vaše Hilde, Památník Zámeček Pardubice, film

6.6. 22:00 Rock & Rap & Rnb W/ Jerroneemo, Everything, koncert

7.6.–8.6. Aviatická pouť, Letiště Pardubice

7.6.–1.8. Jakub Ružinský: Nad Tatrou sa blýska, Divadlo 29, přednáška

7.6. 09:00–17:00 Den dětí s Harry Potterem, Plavecké centrum Oceán Pardubice

7.6. 10:00 1. Sraz absolventů Univerzity Pardubice, Univerzita Pardubice

7.6. 10:00–18:00 Expo 2025 - sběratelské kartičky & memorabilie + Autogramiáda, Enteria Aréna

7.6. 10:00–16:00 International Aikido Seminar with Yutaka Iwakata, Gymnázium Mozartova

7.6. 10:00–16:00 Víkend otevřených zahrad, Farní sbor českobratrské církve evangelické

7.6. 10:00 Štístko a Poupěnka - Největší show, Kulturní dům Hronovická, divadlo

7.6. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu civilní obrany

7.6. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie

7.6. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, prohlídka

7.6. 14:00 Dětský den v Mněticích, TJ Sokol Mnětice

7.6. 14:00 Impro Fiesta: Půlden improvizace s kompletním týmem lektorů, Ekocentrum Paleta, divadlo

7.6. 15:00 Autogramiáda Tomáše Šebka, Palác Pardubice

7.6. 15:00 Komentované procházky Pardubice v časech nacismu, Institut Paměti národa

7.6. 18:00 Vernisáž výstavy Jakub Ružinský: Nad Tatrou sa blýska, Divadlo 29

7.6. 20:00 Edúv Syn (SK) • Nízka Kultúra (SK), Divadlo 29, koncert

8.6. 10:00–15:00 International Aikido Seminar with Yutaka Iwakata, Gymnázium Mozartova

8.6. 10:30 a 14:30 Hejblata - Představení Taneční školy InDance, Východočeské divadlo, tanec

8.6. 16:00 Loutky bez hranic: Včely, Park Na Špičce, divadlo

9.6. 9:00–13:00 Flexinova zákoníku práce nová pravidla, možnosti a povinnosti zaměstnavatelů, Pardubice / nádraží - Sál Sirius Pardubice, přednáška

9.6. 18:00 Večer klasického baletu - Ballet Prima, Východočeské divadlo - Městské divadlo, tanec

9.6. 18:30 Mediální gramotnost pro seniory - dezinformace a řetězové maily, Institut Paměti národa, přednáška

9.6. 18:30 Mosty, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

9.6. 19:00 Josef Špaček, Dům hudby, koncert

10.6.–30.6. Vaše smrt naše svoboda?, Reálka Pardubice - Sál Jana Kašpara, výstava

10.6. 09:00–15:00 Den otevřených dveří RDC Pardubického kraje, Regionální dobrovolnické centrum Pardubického kraje

10.6. 10:00 Vzpomínky na T., Východočeské divadlo - Městské divadlo, divadlo

10.6. 17:00 Benefiční koncert sborů Bonifantes a hostů, Kostel sv. Bartoloměje

10.6. 17:00 Komentovaná prohlídka výstavy Figura / v kraje / v konfrontaci, Gočárova galerie v Automatických mlýnech

10.6. 17:30 Benefiční koncert k výročí DDM Alfa, Pernštýnské náměstí

10.6. 19:00 Cizinec, Východočeské divadlo, divadlo

10.6. 19:00 Josef Špaček, Dům hudby, koncert

10.6. 19:00 Koncert k 25. výročí Komorního smíšeného sboru Orfeus Pardubice, Hudební sál Radnice

10.6. 19:00 Výběh s Love Them Running Club, Automatické mlýny

11.6.–12.6. Městské slavnosti - Zrcadlo umění 2025, Pernštýnské náměstí

11.6. 9:00 a 15:00 Muzejní akademie 2025, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, program pro aktivní seniory v muzeu

11.6. 10:15 Pískomil se vrací, Pernštýnské náměstí, koncert

11.6. 11:30 Mlima Jua, Pernštýnské náměstí, koncert

11.6. 16:00 E-knihy a e-audioknihy: Čtení v digitálním věku, Krajská knihovna v Pardubicích

11.6. 16:00 Jak voní dřevo, Vzdělávací centrum Sféra

11.6. 17:00 Absolventský koncert ZUŠ Havlíčkova, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

11.6. 17:00 O nevychované Anče, Příhrádek, divadlo

11.6. 18:00 Cizinec, Východočeské divadlo, divadlo

11.6. 18:15 Záskok - HRRR divadelní spolek, Příhrádek, divadlo

11.6. 18:30 Konzervatoř Duncan centre: prezentace studentských prací, Divadlo 29, divadlo

11.6. 19:00 Josef Špaček, Dům hudby, koncert

11.6. 19:00 Písničkáři v kavárně - Ivo Jahelka, CrossCafe Original, koncert

11.6. 19:00 Volání rodu, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo

11.6. 20:00 Karaoke Night, Everything, koncert

11.6. 20:30–22:00 Dívčí válka, Příhrádek, divadlo

12.6.–13.6. Dny chleba 2025, Ideon

12.6. 9:00–16:00 Vědecko-technický jarmark 2025, Pernštýnské náměstí

12.6. 9:30 Digitální odysea: Cestujeme s chytrým telefonem, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška

12.6. 10:00 Mlima Jua, Machoňova pasáž, koncert

12.6. 14:00 Hali Belí, Pernštýnské náměstí, koncert

12.6. 14:30 Vystoupení influencera Pokecc, Pernštýnské náměstí

12.6. 16:30 Patálie kocoura Mikeše, Příhrádek, divadlo

12.6. 16:30 Taneční představení ZUŠ Havlíčkova, Východočeské divadlo, tanec

12.6. 17:00 Kouzla s barvami, Vzdělávací centrum Sféra

12.6. 18:00 Burácení, Everything, koncert, divadlo a poezie

12.6. 19:00 Maruška Tilšarová a Adam Vopička, Doli Klub, koncert

12.6. 19:00 Pipi dlouhá punčocha, Příhrádek, divadlo

12.6. 19:00 Taneční představení ZUŠ Havlíčkova, Východočeské divadlo

12.6. 20:00 JK Band, Pernštýnské náměstí, koncert

12.6. 20:30 Noc na Karlštejně, Východočeské divadlo, divadlo

12.6. 20:30 U 4 bláznivek - HRRR divadelní spolek, Příhrádek, divadlo

13.6. 10:00 Dopoledne s linorytem, Knihovniční centrum u Vokolků, workshop

13.6. 10:00 Malý princ, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo

13.6. 17:00 Bublinky v oblacích, Automatické mlýny

13.6. 17:00 Živaňanka, před DK Dukla, koncert

13.6. 19:00 Galavečer souborů Pop Balet, Východočeské divadlo, tanec

13.6. 19:00 Já jí to natřu, Restaurace Blériot, divadlo

13.6. 20:00 Mari is singing, Everything, koncert

13.6. 20:30 Noc na Karlštejně, Východočeské divadlo, divadlo

13.6. 21:30 Letní kino Arvéd, Památník Zámeček Pardubice, divadlo

13.6. 22:00 Radio Hits Night w/ Mindcrime, Everything, koncert

14.6.–15.6. Turnaj II. liga Juniorek U20 Severovýchod, Krtkova arén

14.6. 9:00 Skví je jako Pardubice, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, vycházka s geologem

14.6. 10:00–17:00 Mint Market Pardubice, Automatické mlýny

14.6. 11:00–20:00 Pardubické vínokoštování 2025, Ekocentrum Paleta

14.6. 12:00 Cityzen Fest, Music club Žlutý pes, koncert

14.6. 12:00 Pivobraní, centrální park před ZŠ Dubina

14.6. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie

14.6. 14:00 Dobročinný běh a pochod Po stopách Silver A, Památník Zámeček Pardubice

14.6. 18:00 Flamenco al este XIX - závěrečné představení taneční školy, Congress Centre Pardubice, tanec

14.6. 18:00 Na útěku, Východočeské divadlo, divadlo

14.6. 19:00 Suchý autorský čtení vol. 32, Divadlo 29

14.6. 19:00 Vivaldi - Čtvero ročních dob, Dům hudby, koncert

14.6. 20:30 Noc na Karlštejně, Východočeské divadlo, divadlo

15.6. 09:00 Jazz dance open 2025, Východočeské divadlo, taneční workshop

15.6. 16:00 Živaňanka, Vinotéka Na pergole, koncert

15.6. 18:00 Galavečer Jazz dance open 2025, Východočeské divadlo

15.6. 20:30 Noc na Karlštejně, Východočeské divadlo, divadlo	19.6. 19:00 Orchestrální absolventský koncert s Komorní filharmonií Pardubice, Dům hudby, koncert	21.6. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie
16.6. InDance dny - přijďte si zatančit, Taneční centrum InDance	19.6. 19:00 Záskok, Restaurace Blériot, divadlo	21.6. 13:00 Moderní architektura v Pardubicích v první polovině 20. století, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
16.6. Osudy východočeských válečných letců RAF, Institut Paměti národa, přednáška	19.6. 20:30 S čerty nejsou žerty, Východočeské divadlo, divadlo	21.6. 20:00 Space Holidays 10 Yrs Anniversary, Music bar Paluba, koncert
16.6. 14:30 Hejblata - Představení Taneční školy InDance, Východočeské divadlo - Městské divadlo, tanec	20.6. 8:00 a 10:00 Den plný kouzel, Východočeské divadlo	21.6. 20:30 S čerty nejsou žerty, Východočeské divadlo, divadlo
16.6. 17:00 a 19:00 Beta tančí, Východočeské divadlo	20.6. 12:00–22:00 Den Pardubického kraje 2025, Zámek, Krajská knihovna v Pardubicích, Automatické mlýny, Gočárova galerie, Den Pardubického kraje	21.6. 22:00 Noční pochod Putování za Libuší 2025, Památník Zámeček Pardubice
16.6. 18:00 Závěrečný koncert Pardubického dětského sboru Iuventus Cantans, Dům hudby, Závěrečný koncert PDS ZUŠ Havlíčkova	20.6. 14:00–18:00 Hrátky na Příhrádku, Knihovniční centrum u Vokolků, ostatní	22.6. 10:00 Den GG: Objev svoji galerii, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
16.6. 18:30 Tundra ve mně, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub	20.6. 16:00 Rooftone w/ Wotty / Kreyz / Kateen, Automatické mlýny, koncert	22.6. 16:00 Jazz Band Jindřicha Pavlíka, Pernštejnka, koncert
17.6. 10:00 s 19:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo	20.6. 17:00 Rockshow Pardubičky 2025, Fotbalový klub SK Pardubičky, koncert	22.6. 17:30 Chvilky v Zahradě, Knihovniční centrum u Vokolků, divadlo
17.6. 18:00 Koncert absolventů ZUŠ Havlíčkova, Hudební sál Radnice	20.6. 17:00 Velká jarní anilabí premiéra - Kočičí odysea, Divadlo 29, divadlo	22.6. 20:30 S čerty nejsou žerty, Východočeské divadlo, divadlo
17.6. 19:00 Dobrovský & Šídlo: Živé natáčení podcastu Paměti národa, Congress Centre Pardubice	20.6. 17:30 Chvilky v Zahradě, Knihovniční centrum u Vokolků, divadlo	23.6. 16:30 Taneční Představení ZUŠ Polabiny, Východočeské divadlo, tanec
17.6. 19:00 Offcity Architekti: Architekti radí (?) / Štěpánka Endrle, Divadlo 29, přednáška	20.6. 18:00 Večer plný kouzel IV., Východočeské divadlo	23.6. 18:30 Gestapo. Velitelský sbor tajné státní policie v Protektorátu Čechy a Morava, Institut Paměti národa, přednáška
17.6. 19:00 Výběh s Love Them Running Club, Automatické mlýny	20.6. 19:00–22:00 Opékání buřtů na Dubině, Městský obvod III - Dubina, divadlo	23.6. 18:30 Jagna, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub
18.6. 10:00 Blázinec boží, Východočeské divadlo, divadlo	20.6. 20:00 Kristin is singing, Everything, koncert	23.6. 19:00 Pohřbené naděje, Divadlo 29, film
18.6. 17:00 Extraliga družstev, Plochodrážní stadion	20.6. 20:30 S čerty nejsou žerty, Východočeské divadlo, divadlo	23.6. 19:00 Taneční Představení ZUŠ Polabiny, Východočeské divadlo, tanec
18.6. 18:00 Četník Karel Kněz: muž, který se obětoval, Památník Zámeček Pardubice, přednáška	20.6. 21:00 BPM Kamikaze w/ Elektromajk, Ponorka - hudební klub, koncert	24.6. 10:30 Do nebes!, Východočeské divadlo, divadlo
18.6. 19:00 Cizinec, Východočeské divadlo, divadlo	20.6. 21:30 Letní kino Dáma ve zlatém, Památník Zámeček Pardubice, divadlo	24.6. 18:00 KAP - Kundalini aktivační proces, Everything
18.6. 19:00 DalcórARTet a hosté, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, koncert	20.6. 22:00 Retro Party w/ DJ Pepíno, Everything, tanec, koncert	24.6. 18:30 Ležáky formování pietního území, Institut Paměti národa, přednáška
18.6. 19:00 Volání rodu, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo	21.6.–22.6. Elimon Fresh festival Pardubice 2025, Dostihové závodiště Pardubice	24.6. 19:00 Výběh s Love Them Running Club, Automatické mlýny
18.6. 20:00 Drť (SK) • Xces (SK), Divadlo 29, koncert	21.6. 9:00–14:00 Pilates a barre fest, Sdílený ateliér Pardubice	25.6. 17:00 Pardubická muzika, Bubeníkovy sady, koncert
18.6. 20:00 Ignite (USA), Music club Žlutý pes, koncert	21.6. 9:00–11:00 Roboti a lego v knihovně, Krajská knihovna v Pardubicích	25.6. 18:00 OnkoThing - setkání nejen onkologicky nemocných, Everything
19.6. 18:00 Líbezná harfa, Oáza Bohatství, Zámecká ul.	21.6. 10:00 Dětský den na Slovanech, FK Slovan Pardubice	25.6. 19:00 Elixír a Trenkie Dlouhán, Doli Klub, koncert
19.6. 19:00 Barocco sempre giovane: Irvin Venyš - klarinet, Hudební sál Radnice, koncert	21.6. 10:00 II. kvalifikace na 135. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou Pocta mjr. Miloši Svobodovi, Dostihové závodiště Pardubice	25.6. 19:00 Makropulos musical, Východočeské divadlo, divadlo

Cestou k modernímu městu – seriál muzea o architektuře

Machoňovy ikonické realizace z roku 1925

Interiér pasáže krátce po dokončení v roce 1925.

Letos si připomeneme významné výročí otevření paláce Passage a dokončení hlavních stavebních prací na ředitelství pošt a telegrafů. Obě tyto dnes již ikonické stavby navrhl pražský architekt, urbanista a designér Ladislav Machoň (1888–1973), který měl k městu blízký vztah díky spřízněnosti své matky s železničním inženýrem Janem Pernerelem. Jako formující se ukázala i školní léta strávená na místní realce.

Machoň se po studiu na pražské technice vrátil do Pardubic na přelomu let 1918 a 1919, kdy se jako porotce účastnil široké architektonické soutěže na stavbu pardubického krematoria. K aktivnímu projektování ve východočeské metropoli se dostal až o čtyři roky později. Vyhrál totiž užší soutěž na projekt rozsáhlého administrativního komplexu ředitelství pošt a tele-

grafů, kdy při návrhu využil také svých bohatých zkušeností z ateliéru Jana Kotěry a inspirativních cest po moderní evropské architektuře.

Roku 1923 začal aktivně pracovat na realizaci třípatrového objektu, který podle zadání směřoval na jihozápadní okraj katastru historického jádra města. Už od počátku se potýkal s připomínkami památkové komise, aby nároží domu nezastránilo výhled na symbol města – Zelenou bránu. Z toho důvodu snížil hlavní vstup do ředitelství a umocnil ho pouze sloupovou předsíní s terasou pro prezidium úřadu. Členitou fasádu tvořenou řadou horizontálních říms, šambrán a bosování dále dekoroval okrovým obkladem. Ten se pak stal jednotícím prvkem pro celkovou regulaci Smetanova náměstí z roku 1927.

Zatímco vybavení většiny úřadoven

navrhoval přímo Ladislav Machoň, dekorování chodeb a hlavního vstupu svěřil osvědčeným spolupracovníkům Jaroslavu Horejcovi a Otakaru Španielovi. Vstupní vestibul doplnil Horejc masivními sochami zubrů, které odkazují k perštejnské minulosti města. Španiel zase geometrickým dekorem a barevnou výmalbou pokryl hlavní chodby. Většinu stavebních prací firmy dokončily už v roce 1925. Po problémech se statikou, rovnou střechou a dostavbou skladiště otevřel stavebník objekt veřejnosti až o dva roky později.

Další ikonickou stavbou Ladislava Machoně v Pardubicích je palác Passage. Vznikl na dnešní třídě Míru na místě zbouraného obytného domu, který v roce 1917 koupili stavební podnikatelé Antonín Kratochvíl a František Veselý. Vypracovali vlastní vizualizaci čtyřpatrového objektu s obchodními prostory, ale nakonec se rozhodli oslovit architekta Ladislava Machoně, který domu dodal „pražské reprezentativní vzezření“. Ten upravil původní vizi a zpracoval reprezentativní pojetí budovy s artdecovými detaily a výstavní padesátimetrovou pasáží. Autor také kooperoval s dalšími výtvarníky, především malířem Alexandrem Vladimírem Hrskou, který zpracoval civilistní lunetové malby. Dále se na projektu podílel sochař Karel Pokorný, který mašinsticky dozdobil neglazované rámy kolem oken. Sochařskou výzdobu pak dostal na starosti Karel Dvořák. Ten vytvořil čtyři sociálně civilistní sochy v prvním patře představující Rybáře, Textiláka, Truhláře a Slévače.

Právě tyto plastiky se následně staly

předmětem veřejné kritiky. Místním se nelíbily především jejich proporce, a proto pasáž překřtili na „u čtyřech panáků“. Dobový tisk díla hanlivě nálepkoval jako „kreténské figury z Alp“. Stavební firma objekt dokončila 13. července 1925 a stavebník ho na konci léta téhož roku slavnostně otevřel. Palác se stal novým obchodním centrem prvorepublikových Pardubic, připomínajícím pražské pasáže. Hned po otevření se dveře obchodů netrhly. Celkem v budově vzniklo 31 bytů a především 28 obchodů včetně suterénní restaurace. Obchodní nabídku pasáže tvořila oblíbená kavárna a cukrárna Josefa Hofmana. Mezi další nájemce patřilo kadeřnictví Jaroslava Vostrého, prodej dětské konfekce Antonína Karáska, hudební nástroje nabízel známá královéhradecká firma Červený, kožešiny Pavlína Udržalová, obuv Josef Klor a elektroniku František Šťastný. Mezi širokou nabídkou podniků nesměl chybět ani koktejlový bar.

Pasáž fungovala i jako kulturní centrum. V září roku 1925 zde Spolek pěstitelů drobného a hospodářského zvířectva pro Pardubice a okolí organizoval propagační přehlídky drůbeže, králíků a holubů. V říjnu téhož roku tady Věno Veselý vystavoval obraz Kunětická hora.

Více si o Machoňových realizacích ve městě můžete přečíst v publikaci Cesta k modernímu městu, kterou vydalo Východočeské muzeum. Dotisk je k dispozici v muzejním e-shopu a na pokladně Zámku Pardubice.

Matěj Bekera, historik

Východočeské muzeum - Zámek Pardubice

DalcorARTet & hosté zahrají na zámku

Hudba, která přichází ze srdce – to je poslání smyčcového kvarteta DalcorARTet, jehož členy spojuje nejen přátelství, ale i společná hudební cesta v Komorní filharmonii Pardubice. Tentokrát své publikum pozvou ve středu 18. června

od 19 hodin na koncert do Rytířských sálů Zámku Pardubice.

Večer nabídne široký repertoár, od barokní elegance přes romantickou vášeň až po hudbu 20. století. Smyčcové kvarteto ve složení Zdeňka Vránová a Markéta Lej-

sková (housle), Helena Mědílková (viola) a Helena Spudilová (violoncello) doplní hosté Vojtěch Podroužek (hoboj), Radek Pokorný (kontrabas) a Jana Turková (cembalo).

Zazní skladby Antonína Reichenaue- ra, Bernharda Henrika Crusella, Adolfa

Miška, Franze Schuberta, Benjamina Brittena a Lubomíra Sluky – mistrovská díla různých epoch, propojená vášní pro hudbu a precizní interpretací.

Vstupenky jsou ke koupi v pokladně zámku nebo online na webu www.vcm.cz.

Za geologickými poklady města

Jaké příběhy skrývají kameny, kolem kterých denně chodíme? Východočeské muzeum v Pardubicích zve všechny zvídavé zájemce na výjimečnou procházku s geologem, která se koná v pátek 14. června 2025 od 9 hodin.

Start je na velkém nádvoří pardubic-

kého zámku, účast je zdarma.

Pod názvem „Skví se jako Pardubice“ se skrývá komentovaná vycházka, která spojí poznávání historie města s geologickými zajímavostmi. Účastníci se vydají do historického jádra města a cestou se zaměří na kameny použité

při výstavbě a výzdobě pardubických budov. Kde se vzaly, jak vznikly a proč byly zvoleny právě tyto materiály? Geolog Jiří Šura ukáže i jeden umělý kámen, který je překvapivě důležitý, a zmíní také kámen, který by v Pardubicích být měl – ale není. Výklad přiblíží,

jak zeměpisné a geologické podmínky ovlivnily nejen podobu zámku, ale i samotného města. A jak do rozhodování o stavebních materiálech promlouvala dostupnost dopravních cest v různých obdobích.

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Křížovka o ceny

Křížovky roku 2025 se vztahují k seriálu VČM Cestou k modernímu městu.

Na spolupráci s ředitelstvím pošt a telegrafů navázal Ladislav Machoň v roce 1929, kdy dostal na starost přestavbu (TAJENKA) pošty na dnešní třídě Míru. Odevzdal projekt podlouhlého dvoupatrového křídla směřovaného do ulice Na Hrádku s puristickým hlavním průčelím do hlavní městské třídy, které opláští cihelně červeným obkladem. Z důvodu ekonomické krize se stavba protáhla až do poloviny 30. let. Vstupní objekt se dokončil až roku 1938, navíc v pozměněné podobě. Po tlaku pardubické samosprávy a místních stavebních podnikatelů se podařilo prosadit třípatrový reprezentativní objekt místo dvoupatrové administrativní budovy. Pardubice tak získaly novou poštu s nejmodernějším technickým vybavením a nábytkem navrženým Ladislavem Machoněm.

Znění tajenky nám posílejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 20. Tajenka z minulého čísla: **NAVRHL SOUBOR**. Výhercem se tentokrát stal pan Jaroslav Doležal. Cena od města Pardubice je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	NAHÝ MODEL	KVĚTEN	PRIMÁT	STANICE PRAŽSKÉHO METRA	 Pardubice	ZDÁNLIVĚ	CIZOKRAJNÝ KEŘ	ZNAČKA ASTATU	 Pardubice	NEŘÁD	ŽIDOVSKÉ MUŽ- SKÉ JMÉNO	MAJÍCÍ VELKÉ OČI
BŮH LÁSKY					SPZ AUT NITRY				MEZINÁR. KÓD LETIŠTĚ PALERMO			
VELITEL VOJENSKÉHO TÁBORA					FOTBALOVÉ ZÁMEZÍ DOLNÍ KONČETINA				12 MĚSÍCŮ POUTO			
TĚLOVÝCHOV- NÁ JEDNOTA			POT PRACOVNÍ ODĚV					PSACÍ POTŘEBY ZVĚŠŤOVACÍ SKLO				
 Pardubice	NAMOTAT	OPUČHLINA MUZIKÁL					BÝT NA LOVU KŘÍČET					
TAJENKA												
ZNAČKA MÝDLA						OPOJIT MOŽNÁ					SKOBA	OLGA DOMÁCKY
CHORO- BOPLODNÉ ZÁRODKY					MZDA VÁHAVÝ SOUHLAS					ZN. HOLMIA REGISTROVANÁ TUNA		
PÍSMENO ŘEC- KÉ ALFABETY				DĚTSKÁ ZÁBAVA				VLADAŘ				
LOTYŠSKÝ ŠACHOVÝ VELMISTR				ČISTIT VODOU				ČÁST PLUHU				

Hledá se symbol Pardubic!

Pardubice hledají nový způsob, jak se představit světu – a rozhodly se k tomu přizvat umělce, designéry a architekty. Město vyhláší otevřenou výzvu na vytvoření dočasného uměleckého objektu, který bude sloužit jako fotopoint – tedy atraktivní místo, kam si lidé rádi přijdou udělat fotku a které bude zároveň vizuálně reprezentovat Pardubice.

„Hledá se originální nápad, který nejen zaujme na první pohled, ale bude i praktický. Objekt by měl být lehce přemísitelný, protože bude sloužit na různých místech a při různých událostech – například na vánočních trzích, sportovních akcích nebo v parcích. Tvůrci mají volnou ruku – město nechce svazovat jejich kreativitu, ale kromě hlavní funkce fotopointu by měl objekt nabídnout i další využití. Může třeba fungovat jako posezení, herní prvek nebo místo pro drobný kulturní program. Pokud to situace dovolí, může být i podsvícený – aby vynikl i večer nebo během zimy,“ přiblížil náměstek primátora zodpovědný za architekturu a urbanismus René Živný.

Fotopoint bude navržen jako mobilní, aby mohl snadno cestovat mezi různými událostmi a lokalitami. Jeho hlavním posláním je posílit viditelnost města na významných kulturních, společenských a sportovních akcích, kde Pardubice často hrají důležitou roli. Právě tento objekt by měl přispět k tomu, aby bylo město v těchto kontextech jasně a atraktivně prezentováno. Mezi předpokládané lokality, kde by se fotopoint mohl objevit, patří například náměstí Republiky, Pernštýnské náměstí, park Na Špiči během Sportovního parku, Dostihové závodiště v době konání Velké pardubické nebo Tyršovy sady.

O vítězi rozhodne odborná porota složená z respektovaných osobností uměleckého a architektonického světa. V porotě zasednou například architekt Ondřej Císler, designér Jan Padrnos, umělec Richard Loskot a kulturní aktivistka Šárka Zahálková. Zástupci města budou v porotě náměstek primátora René Živný a náměstkyně Jiřina Klčová, a přizváni budou i další odborníci, například z Národního památkového ústavu nebo Služeb města Pardubic. Pro autory nejlepších návrhů jsou připraveny finanční odměny. Návrhy lze posílat do 23. června 2025. Více na webu města.

V červnu vyvrcholí první polovina dostihové sezóny

Sobota 21. června bude dnem, kdy se na pardubickém závodišti uskuteční velký dostihový mítink. Vyvrcholí tím první polovina sezóny, poběží se hned několik velmi prestižních dostihů. Tahounem je zejména Pohár Slavia pojišťovny, tedy druhá ze čtyř kvalifikací na Velkou pardubickou, která je jednou ze tří nejdotevanějších dostihů sezóny. Bohatý bude také doprovodný program. Dostihový den je totiž úzce propojen s gastro show Elimon Prima FRESH festival.

Propojení obou programů se poprvé uskutečnilo v loňském roce a ukázalo se, že to byla premiéra úspěšná. Své příznivce si akce našla napříč oběma diváckými skupinami – fanoušci gastrofestivalů objevili kouzlo dostihů a naopak. Celodenní program Elimon Prima FRESH festivalu vyvrcholí koncertem Davida Kollera, ovšem až po skončení dostihového programu.

Mítink nabízí celkem devět dostihů všech typů a kategorií. Jednoznačným tahákem bude kvalifikace na 135. Velkou

pardubickou se Slavia pojišťovnou. V tuto chvíli ještě není známé, kdo se na start dostihu postaví. Už v květnu se ale při první kvalifikaci představili hned tři vítězové Velké pardubické, a tak se i při této druhé dá očekávat zajímavá startovní listina.

Druhým vrcholem dne bude nejprestižnější klasická steeplechase Zlatý pohár města Pardubic. Jde o typ dostihu, který své silné kořeny a tradici má především ve Velké Británii – tedy v kolébce dostihů. Podobný dostih se pak běhá v říjnu v rámci víkendového festivalu Velké pardubické.

Dostihový den 21. června začíná o půl dvanácté, areál závodiště ale bude otevřen už od 10 hodin, kdy začíná program Elimon Prima FRESH festivalu. Další dva dostihové dny se potom uskuteční v měsíci srpnu, kdy je na programu nejprve třetí kvalifikace na 135. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou a později „generálky“ na rovinový mítink při Velké pardubické.

Podrobnosti na webové stránce závodiště www.zavodistepardubice.cz

Kateřina Nohavová, mluvčí závodiště

Czech Tour poprvé zavítá do Pardubic

Letošní ročník nejvýznamnějšího etapového závodu v České republice Czech Tour přinese významnou novinku – vůbec poprvé se jeho součástí stane i město Pardubice, odkud 15. srpna odstartuje druhá etapa prestižního klání.

„Cyklistika má v našem městě silné zázemí a jsem rád, že si Czech Tour vybrala právě Pardubice jako jedno ze svých startovních míst. Pro místní i návštěvníky to bude parádní zážitek – fandit špičkovým jezdcům přímo na ulici. Věřím, že si lidé závod užijí a přijdou se podívat,“ říká primátor města Pardubic Jan Nadrchal.

Čtyřdenní závod proběhne od 14.

do 17. srpna 2025 a povede napříč celou republikou. Po slavnostním zahájení v Praze se cyklisté vydají do Karlových Varů a následně dorazí do Pardubic, odkud je čeká etapa s cílem na ikonickém vrcholu Dlouhé stráně v Jeseníkách. Poté se peloton přesune na Moravu – do Ostavy a na závěr na horské Pustevny v Beskydech.

Start v Pardubicích představuje pro město nejen sportovní, ale i kulturní událost. Doprovodný program, slavnostní zahájení etapy a příležitost vidět světové cyklisty na vlastní oči slibují nevšední zážitek pro všechny generace.

Na startu závodu se objeví elitní týmy včetně Visma Lease a Bike či Soudal Quick-Step a další mezinárodní stáje. Každá etapa bude živě přenášena v závěrečných 90 minutách na České televizi a Eurosportu, čímž Czech Tour získává i mezinárodní publicitu.

Po vzoru světových závodů nabídne Czech Tour také doprovodný program ve startovních a cílových městech, hudební vystoupení a prezentační akce pro fanoušky. Ti mohou závod fandit i stylově díky nové kolekci merche v oficiálním designu.

Více informací najdete na stránkách www.czechtour.com.

Dobročinný běh a noční pochod ze Zámečku

Památník Zámeček v červnu připomíná výročí heydrichiády různými způsoby – včetně sportovních aktivit. Dobročinný běh a pochod je akce pro celou rodinu, sportovce i nesportovce. Noční pochod do Ležáků je pak vhodný pro milovníky neobvyklých zážitků.

Již 3. ročník dobročinného běhu a pochodu Po stopách Silver A se uskuteční v sobotu 14. června. Akce nabízí

dvě běžecké trasy v délce 5 a 10 kilometrů, závod pro děti, historickou komentovanou procházku Pardubicemi po místech spojených s výsadkem Silver A a komentovanou prohlídku Památníku Zámeček a Larischovy vily. Výtěžek ze startovního poputuje na charitativní účely. Více informací najdete na www.postopachsivera.cz.

Tradiční noční pochod Putování za Li-

buší připomíná poslední přesun radisty Jiřího „Tolara“ Potůčka v roce 1942 a oběti heydrichiády na Pardubicku. Registrace začíná ve 22 hodin v sobotu 21. června u Památníku Zámeček Pardubice, vychází se o půlnoci a zájemci mohou v mezičase navštívit expozici památníku. Cílem pochodu jsou Ležáky. Více informací naleznete na www.zamecek-memorial.cz.

Kateřina Hloušková, Pam. Zámeček

Radnice chystá novou Strategii rozvoje sportu

Statutární město Pardubice zahajuje přípravu nové Strategie rozvoje sportu, která nastaví směr podpory sportu a pohybových aktivit na následující desetiletí.

„Strategický dokument by měl být dokončen do května 2026 a zaměřuje se nejen na vrcholový a organizovaný sport pro mládež, ale i na každodenní pohyb běžných obyvatel. Cílem nové strategie je, aby sportovní infrastruktura odpovídala potřebám obyvatel a aby Pardubice byly městem, kde mají sport a pohyb pevné místo v každodenním životě – bez ohledu na věk, úroveň nebo typ aktivity. Věříme, že díky této strategii budeme schopni lépe cílit veřejné investice, podpořit aktivity, které mají smysl, a vytvořit podmínky, které motivují k pohybu každého Pardubáka,“

vysvětluje 1. náměstek primátora zodpovědný za oblast sportu Jakub Rychtecký.

Strategie vzniká pod vedením odborníka Jakuba Popelky ve spolupráci s městským odborem školství, kultury a sportu. Do přípravy budou zapojeni také zástupci sportovních klubů, školy i veřejnost. Tvorba dokumentu proběhne ve třech etapách:

V první fázi se město zaměří na detailní mapování sportovní infrastruktury. Cílem je získat přehled o tom, jaké sportovní areály Pardubice mají, v jakém jsou technickém stavu a jak efektivně se využívají – včetně školních tělocvičen, hřišť a specializovaných zařízení. Výsledky poslouží jako klíčová datová základna pro další rozhodování.

Druhá etapa se zaměří na to nejdůležitější – lidi a jejich vztah ke sportu. Město bude zjišťovat, jak aktivní jsou obyvatelé různých věkových skupin, kolik lidí se věnuje organizovanému sportu, ale i kolik z nich sportuje „jen tak“ pro radost. Do šetření budou zapojeny i pardubické kluby a profesionální sportovci. Součástí bude také ekonomická analýza, která srovná výdaje města na sport s jinými českými městy.

Na základě zjištěných dat vznikne konkrétní vize rozvoje sportu v Pardubicích do roku 2035. Ta bude rozdělena do tematických oblastí a převedena do jasných cílů a akčního plánu. Klíčovým prvkem bude důraz na spolupráci města se sportovními organizacemi a dalšími partnery.

Pardubice pomohou zlepšit zázemí na Zlaté přilbě a pro hokejovou akademii. Nové palubovky se dočká tělocvična ve Svítkově

Zastupitelé schválili návrhy dotací z Programu podpory sportu, které pomohou zlepšit sportovní infrastrukturu. Finanční podpora se týká vylepšení zázemí pro diváky plochodrážního areálu Zlaté přilby, zázemí pro přípravu mladých hokejistů, ale i potřebnou rekonstrukci hlavního sálu v tělocvičně TJ Paramo ve Svítkově.

„Plochodrážní stadion ve Svítkově je místem konání nejstaršího plochodrážního závodu světa o Zlatou přilbu. Za čtyři roky zde oslaví sto let od vzniku závodu. Auto Moto Klub Zlatá Přilba Pardubice jako provozovatel městského stadionu pokračuje v opravách a rekonstrukcích dalších prostor. Dotace města ve výši 1,9 milionu korun bude letos využita na kompletní opravu sociálních zařízení na jižní straně západní tribuny pro muže a ženy, včetně elektroinstalace a odpadů. Počítáno je i s toaletou pro lidi s hendikepem, kterým doposud zázemí chybělo. Cílem je mít zlepšené divácké zázemí, kde jsme vloni pomohli s osazením novými sedačkami. Věřím, že bude hotovo už pro letošní závod o Zlatou přilbu,“ objasnil 1. náměstek primátora zodpovědný za rozpočet a sport Jakub Rychtecký s tím, že celkové náklady této akce jsou předpokládány ve výši 2,2 milionů korun, zbytek si uhradí Auto moto klub ze svých prostředků. Počet návštěvníků během hlavního závodu sezóny se pohybuje okolo dvaceti tisíc. Stadion je však využíván od jara do začátku zimy, a to jak

plochodrážními závody, pravidelně se zde kromě národních závodů konají také další tři až čtyři závody mistrovství světa nebo Evropy, tak i fotbalovým klubem PARMO Pardubice, všemi jeho oddíly včetně široké mládežnické základny. Město každoročně pomáhá s investicemi do areálu a zkvalitňování jeho zázemí.

Nové tréninkové centrum pro mládežnická družstva hokejového Dynama vzniká v nebytových prostorech již fungujícího parkovacího domu u enteria areny, který postavil Rozvojový fond Pardubice, akciová společnost stoprocentně vlastněná městem v souladu s akcionářskou dohodou. „Zde navrhujeme dotaci ve výši 500 tisíc korun na nové vybavení do nových prostor jako jsou posilovací stroje, činky, klece a další potřebné vybavení, jež budou sloužit mladým hokejistům k suché přípravě. Celkové náklady na vybavení nových prostor vyčíslil hokejový klub na téměř 1,6 milionu korun, 500 tisíc korun přispívá i Pardubický kraj. Cílem je vytvořit opravdu kvalitní zázemí pro fyzický rozvoj mladých talentovaných sportovců, kteří v budoucnu mohou navázat na pardubickou hokejovou tradici v dresu Dynama,“ vysvětluje náměstek Rychtecký.

Radní chtějí podpořit také rekonstrukci tělocvičny TJ Paramo ve Svítkově, kde došlo k poškození podlahy vlivem vlhkosti a je nutná její kompletní výměna. Na opravu půjde dotace ve výši 500 tisíc korun, celkové náklady na palubovku včetně podloží tělovýchovná jednota vy-

číslila na 1,2 milionu korun. I na tuto akci by měl Pardubický kraj přispět částkou 500 tisíc korun. Další stavební práce jako odvlhčení budovy a úpravy si vyžádají další náklady, které si bude spolek hradit samostatně. Stávající palubovka v hlavním sále je zvlhčená a neprovozuschopná. Tělocvična je vedle základní školy, kde město chystá přístavbu druhé tělocvičny, jediným takovým sportovním prostorem v okolí a slouží širokému spektru uživatelů – od sportovních oddílů a školáků až po místní spolky nebo kulturní vystoupení. V podmínkách dotace města je udržitelnost po dobu minimálně pěti let, kdy nová palubovka v tělocvičně zůstane veřejně využitelná pro sport a místní aktivity.

Dostalo se i na podporu paraatletům z Pardubic, kteří úspěšně reprezentují město Pardubice. Jaroslav Petrouš a Martin Adamčík jsou členy klubu Atletika Bez Bariér Pardubice, jsou českými reprezentanty a držiteli národních rekordů. Letos je čekají dvě velké sportovní výzvy – Světové hry v Indonésii a Mistrovství světa v Indii, na které již splnili limity, příprava je však velmi nákladná. Každému z nich jsme se rozhodli přispět na náročnou přípravu spojenou s účastí na světových závodech částkou 25 tisíc korun, protože oba sportovci dlouhodobě podávají skvělé výkony, a je pro nás ctí, že jim můžeme alespoň touto formou pomoci na jejich cestě,“ uzavřel náměstek Jakub Rychtecký.

Velikonoční koš nyní zdobí květiny

Na náměstí Republiky v Pardubicích upoutá pozornost netradiční dekorace – pletený koš, který doplnil městskou velikonoční výzdobu. Tento koš je výjimečný nejen svým vzhledem, ale také tím, že je zapsán v České knize rekordů jako největší pletený koš v celé České republice. Autorem tohoto unikátního díla je košíkář Tomáš Moravec, který se podílí na ožívání řemeslné tradice pletení.

Po skončení velikonočních svátků se hledalo nové využití tohoto originálního prvku. Na základě podnětů veřejnosti byl koš osazen květinami, které mu dodaly svěží barvy a nový život.

Úpravu zajistila ve spolupráci s městem společnost Služby města Pardubic a.s., která se stará o zeleň i veřejný prostor a bude o květinový koš pečovat po celé léto až do podzimu.

Velké poděkování patří všem občanům za jejich nápady a podněty, které pomáhají oživovat a zkrášlovat naše město!

Akce Seniorcentra

11. 6. 14.00 Hudební odpoledne Zuzky Grohové

20. 6. 14.00 Posezení s harmonikou

Adresa Seniorcentra: Pospíšilovo náměstí 1693

Odstranění cyklovraků a kol od nádraží

Koncem května proběhlo ve spolupráci s městskou policií označení nepoužívaných jízdních kol a cyklovraků, které se nacházejí pod přístřeškem u hlavního vlakového nádraží ČD. Cílem je opět uvolnit prostor a zlepšit podmínky pro cyklisty, kteří zde svá kola aktivně využívají. Pokud mezi označenými koly poznáváte to své nebo víte, že je vaše kolo v místě odstaveno déle než 2 měsíce, prosíme, odstraňte ho nejpozději do 1. 7. 2025. Po tomto datu budou označená kola a vraky z místa odvezeny. Vlastníci se o ně následně mohou 90 dnů přihlásit na ÚMO Pardubice I.

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Pohled na kostel sv. Bartoloměje před přestavbou. Snímek J. Pírky kolem roku 1910.

V dnešních Toulkách ukončíme seriál vyprávění, která jsme začali v letošním lednovém Radničním zpravodaji a věnovali je proměně Pardubic na začátku 20. stol., jak je proklamovali zdejší radní v pamětním zápisu vloženém do pozlacené makovice na střeše Zelené brány při její opravě v roce 1902. Seriál jsme přerušili v minulém čísle RZ příležitostí připomínkou druhé světové války a osvobození v roce 1945 před 80 lety.

Jak rostl v posledních desetiletích 19. stol. počet obyvatel Pardubic, jejich ekonomický potenciál a rozvíjel se tu společenský život, tak stoupala od začátku 20. stol. prestiž města. Nemalý vliv na jeho život měla tehdy vojenská jezdecká posádka a existence důležité železniční stanice na trati mezi Prahou a Vídní (Olomoucí) a na křižovatce s tratí z Liberce do Německého (Havlíčkov) Brodu. Sebevědomí města vydatně posílila velkolepá a návštěvnost úspěšná Východočeská hospodářská výstava, odbývaná v roce 1903 na vybudovaném výstavišti na Olšinkách. V několika minulých Toulkách jsme si také všimli, jak Pardubice na začátku 20. stol. doháněly okolní vyspělá města

a po letech váhání a peripetií se tu zavedlo elektrické veřejné osvětlení (1905), zřídil se vodovod (1906) a postavena byla okresní nemocnice v Pardubičkách (1902, zprovozněna v březnu 1903).

Od začátku 20. stol. se v Pardubicích počítala též nedostatečná kapacita nádraží (postaveno 1859), zejména pro přepravu poštovních zásilek. Slibovaná úprava se stále odkládala. Tlak představitelů města v tomto směru na vídeňskou vládu zesílil v roce 1904. Ve městě se toho roku, začátkem června, dokonce konala z iniciativy místních obchodníků a živnostníků velká demonstrace obyvatel za nové nádraží. Jeho přestavba (respektive rozšíření) se potom realizovala v letech 1906 až 1908. Od roku 1906 se také na vládní i komunální úrovni začalo usilovně jednat, zda by přepravu poštovních zásilek místo dosud užívaných koňských spřežení nemohl převzít automobil, respektive autobus. Fenomén motorismu a spalovacích motorů totiž od sklonku 19. stol. pronikal čím dál více do povědomí veřejnosti, Pardubice nevyjímaje. V rozhodování, kde záměr nasazení poštovních autobusů ověřit (logicky se uvažovalo o napojení na některou důležitou železniční stanici), zvítězily Pardubice (mj. tehdy i v soutěži s Hradcem Králové). A tak se v návaznosti na zprovoznění „nového“ nádraží konalo před jeho budovou 13. května 1908 slavnostní zahájení poštovní autobusové dopravy na dvou linkách: Pardubice – Bohdaneč a Pardubice – Holice. Autobusy jezdily pětkrát denně v obou směrech a kromě poštovních zásilek mohly přepravovat až 17 pasažérů. Dodejme ještě, že to byla první státní autobusová doprava v rakousko-uherském Předlitavsku. Roku 1911 přibyla ještě další linka Pardubice – Heřmanův Městec.

Realizace se tehdy dočkala také náročná a ve vládních kruzích rakousko-uherské monarchie dlouhá léta usilovně prosazovaná investice – regulace středního toku Labe s ambicí jeho splavnění. Na území Pardubic se tato akce prováděla i s regulací Chrudimky v letech 1909 až 1911. V souvislosti s ní byl mj. u nového železného mostu přes Chru-

dimku za Bělobranským náměstím a naproti nové hydroelektrárně postaven moderní mlýn bratří Winternitzů (stavba začala v září 1910). Náročná a složitá regulace koryta Labe i Chrudimky napříště významně ovlivnila život ve městě, později též podnítila rozvoj výstavby na pravém břehu Chrudimky.

Rozvíjel se i kulturní a společenský život. V předminulých Toulkách jsme vyprávěli, jak se po zhruba třech desetiletích marného snažení o postavení divadelní budovy v Pardubicích podařilo tento sen uskutečnit. Stavba začala v roce 1906 a slavnostní premiéra se konala 11. a 12. prosince 1909. Ve sledovaném desetiletí se postavilo i několik školních budov.

Na konci 19. stol. se na stránkách zdejších novin začalo diskutovat, že rostoucímu počtu obyvatel nedostačuje stávající děkanský kostel sv. Bartoloměje, neboť logicky přibývá věřících katolíků. K tomu se pojilo i vědomí, že okolní velká města jako Hradec Králové, Chrudim a Kolín představují staré gotické kostely na větší svatyně s vysokými věžemi, a Pardubice se jim se svým malým děkanským kostelem nemohou rovnat. V roce 1893 byla založena Jednota pro postavení děkanského chrámu v Pardubicích. Její úsilí naráželo na problém volby místa a nedostatku financí. Postupně vypracovávané návrhy neuspěly, proto se snaha přesunula začátkem 20. stol. k přestavbě stávajícího kostela. Změnila i název na Jednotu pro rozšíření děkanského chrámu v Pardubicích (1899). Některé ze zvažovaných návrhů by ale původní historickou hodnotu stavby snížily. V té době se už více prosazovaly zřetele památkové péče, a tak zde zasáhla Centrální komise pro ochranu památek ve Vídni (tam se v té věci mj. angažoval i český profesor dějin umění Max Dvořák). Návrhy pro Jednotu připravovalo více architektů, posléze nejvíce pardubický architekt Bůža Dvořák, který se svými návrhy dostával do dvojího ohně. Na jedné straně maximalistické a památku nešetřící požadavky Jednoty a na druhé straně pokyny Centrální komise, které mu jako c. k. konzervátorovi byly bližší. Dvořák řídil a prováděl konzervaci a údržbu in-

teriéru kostela a v letech 1912 až 1913 se realizoval jeho projekt rozšíření kostela o předsíň na západní straně, jak ji známe dnes. Byl to kompromis, který se dočkal nelibostné kritiky Centrální komise (podobně po válce i pražských památkářů), spokojena nebyla ani Jednota, prý pro podléhání vlivu Vídně.

V době, o níž tu hovoříme, se Pardubice staly též kolébkou českého letectví. Je to zásluha zdejšího rodáka Ing. Jana Kašpara a jeho přátel, mezi nimiž zmiňme aspoň Kašparova bratrance Evžena Čiháka. Někdy kolem 10. dubna 1910 (nejpozději 16.) se na vojenském cvičišti na konci Pardubic (dnes tam stojí sídliště Dukla) Jan Kašpar vznesl jako první Čech s letadlem značky Blériot do oblak a začal tam létat. První veřejná produkce se konala 19. června a přišlo se na ni podívat přes 10 tisíc nadšených diváků z široka daleka. Od července do konce října toho památného roku Kašpar uskutečnil na různých místech v Čechách a na Moravě ještě 11 veřejných produkcí. Potom přišel rok 1911 a Jan Kašpar se odvážil k dalšímu kroku. Dne 13. května 1911 podnikl dálkový přelet z Pardubic do Prahy. Byl to tenkrát úctyhodný výkon. To už létal na svém letadle i Evžen Čihák, několikrát měli oba společnou produkci. Přátelé kolem pardubických průkopníků letectví založili Aviatické družstvo, které tu mimo jiné provozovalo aviatickou školu.

Z našich vyprávění je patrné, že první desetiletí 20. stol. znamenalo velký skok na cestě k modernímu městu. Málokteré období v novodobých dějinách Pardubic se do té doby vyznačovalo tolika inovacemi během jednoho desetiletí jako právě na začátku 20. století. Ne že by všechno bylo ideální. Městu třeba chyběla jasná koncepce urbanistického řešení. Pokud bychom se ale vrátili k proklamaci předseztetické městské reprezentace z roku 1902 o rozkvětu města (začali jsme tím v lednových Toulkách), lze konstatovat, že všechna byla splněna až na dvě položky: postavení sokolovny a budovy muzea. Snahy pokračovat v započatém směru ale přerval v roce 1914 začátek zhoubné první světové války.

František Šebek

Radniční zpravodaj - periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČO 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Michal Komárek, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 2. června 2025. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskované nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 7, 8 /2025: 19. června 2025.

